

VOLKSHERVORMING:

'n Woordbegronde prosesbeskrywing vir die terugkeer van die Geloftesvolk na JHWH

Hoofstuk 1

Opmerkings

1. Behalwe wanneer anders vermeld, is alle Bybel aanhalings uit die 1933/53 Afrikaanse vertaling.
2. Die skrywer is bewus van die spelreël dat 'n besittlike voornaamwoord nie met 'n hoofletter geskryf word nie, maar verkies om uit respek vir die Vader die besittlike voornaamwoord "Sy" met 'n hoofletter te skryf.

INLEIDING

'n Deel van die volk Israel kom uit ballingskap terug, waarheen hulle uitgeban was omdat hulle die rug gekeer het op hulle God, die Drie-Enige God wat hulle uit Egipte verlos het, en herbou uiteindelik, nie net hul stede nie, maar ook die hele volkshuishouding. Nehemia lei 'n hele volkshervormingsprogram om sy volk, nie in die eerste plek weer hulle materiële voorspoed te gee nie, maar Godvresend te wees, terug na die aanbidding soos wat God self aan hulle voorgehou het met hulle verlossing uit Egipte. Daaruit sou voorspoed kom. (Neh. 8-13)

Jan van Riebeeck kom plant, sonder dat hy dit waarskynlik besef, 'n volk hier in 1652, en word van die plantingsdatum af, as'tware in die Gereformeerde gelóóf geplant. Hierdie feit is duidelik sigbaar uit die dokumentasie van dié tyd, maar veral uit die gebed (Van Jaarsveld 5) van Jan van Riebeeck en die Geloofte wat hy aflê twee jaar na hulle aankoms. (Kerkboek APK 147)

Oor die volgende, byna twee honderd jaar kry hierdie groepie mense, wat deur die Hollandse Oos Indiese Kompanjie (maatskappy) hierheen gebring is om 'n verversingspos vir verbygaande skepe te stig, vorm aan as 'n volk in wording. Hulle word veral aangevul deur die Franse Hugenote (Bruwer 52), wat ter wille van hul Protestantse Gereformeerde geloof hierheen vlug sowel as die Britse Setlaars. (Muller 132)

Deur die gure omstandighede en grootliks deur die Britse owerheid, wat ondertussen die bewind in die Kaap oorgeneem het, trek 'n groot deel enersdenkendes van hierdie bevolking in 1835-1838, die binneland in. (Muller 149)

In 1838 word hulle, hoewel hulle nie as een enkele groep getrek het nie, in hul voortbestaan bedreig deur verskeie inboorlingstamme in die binneland. So word 'n groot groep van hulle aan die einde van 1838 bedreig met totale uitwissing, by wat later bekend sou word as Bloedrivier. (Duvenhage 151)

Hier kom die besondere geloofsverankertheid en eenheid waarmee Van Riebeeck die volksplanting gedoen het, weer só sterk na vore. Die Trekkers laat haal vir hulle 'n leier wat toe nog in die Oos-Kaap was, 'n man van geloof en dapperheid. Hierdie feit kom onder andere sterk na vore uit sy hantering van sy aanstelling as hoofkommandant. In November 1838, kort voor die slag van Bloedrivier, moes 'n hoofkommandant uit ses Trekkerleiers aangewys word. Pretorius word eenparig aangewys, maar wys dit van die hand en dring daarop aan dat hy deur die lot, dit is deur YHWH sêlf (Spr. 16:33), aangewys word. Die lot is gewerp en hy is inderdaad deur die Vader aangewys, waarna hy dit aanvaar het. (Beeld 30.8.2008: 4)

Onder Pretorius se sterk (Gereformeerde) geloofsverankertheid en die uitlewing daarvan lei hy die trekkerkommando tot die tweede Geloofte aan die Drie-enige God. (Duvenhage 141). Hulle vra in afhanklikheid vir God om hulle van uitwissing te red en sou dan die dag as 'n, aan God gewyde dag deurbring in die toekoms, sodat ook die nageslag moet weet dat hulle hul voortbestaan te danke het aan die verlossende hand van YHWH. Verder, "*een huis tot Zynes Grooten Naams gedachtenis te stigten alwaar het Hem sal behagen*" – soos opgeteken uit die notules van die Trekkers wat Jan Bandjies as Trekkersekretaris opgeteken het. (Duvenhage 147).

Die Vader aanvaar hierdie Geloofte en laat die wonderwerke van Bloedrivier gebeur. Teen alle menslike logika in, bewaar YHWH die trekkerkommando en kom hulle ongeskonde aan die anderkant van die geveg uit met derduisende Zoeloes wat gesterf het en uiteindelik die aftog geblaas het. (Duvenhage 168)

Binne hierdie gebeure was daar steeds die wonderlike eensgesindheid in die geloof. Almal het God dieselfde aanbid en hulle optrede spreek van 'n wonderlike ingesteldheid van afhanklikheid van YHWH en 'n gehoorsaamheid aan Sy gebooe, natuurlik binne die mens se swakheid.

Hierna kon die Trekkers hulself vestig op die groot stukke niemandsland wat oop gelê het en 'n voortbestaan vir hulle daar uitwerk.

Kort hierna, in 1859, met die afskeiding van die Gereformeerdes van die Hervormers (Engelbreght 125) begin 'n proses wat voortduur tot vandag en die tragiese gevolg van totale kerkverskeurdheid tot gevolg het.

Die vaders kies die weg van skeiding, eerder as om te aanvaar dat die Woord wil hê dat ons YHWH eendragtig moet soek. Rom. 15:6 "sodat julle die God en Vader van onse Here Jesus Christus eendragtiglik uit een mond kan verheerlik." Hierdie studie spreek hom nie uit oor die meriete van die verskillende standpunte nie, maar oor die verskynsel van skeuring of afstigting. Hierna, oor die verloop van baie jare, ontstaan 'n openbare persepsie dat elkeen YHWH kan aanbid na eie goeddunke! Hierdie eiesinnigheid verloop verder dat elkeen ook reken hy kan sy aanbidding vervorm en omvorm, tot dit, so word dit uitgedruk, vir my lekker is. Dié "lekker" van die aanbidding is dikwels/meestal gegrond in die mens se emosionele ervaring en nie in die dankbare uitvoering van die Vader se Woord nie.

Hiermee saam, waarskynlik deels as gevolg van, ontwikkel oor die laaste twee na drie geslagte heen, 'n al verder wegdrywe van die vroom dankbaarheidslewe voor die Skepper en Verlosser. Hierdie volk, wat teen hierdie tyd, 'n vae, byna ondefinieerbare volk geword het, doen mee aan byna al die gruwels waarteen die Woord waarsku. Dit sluit in: leerafwykings waarin vrydenkende eiesinnigheid so belangrik is en lewensafwykings waarin losbandigheid en oor die algemeen gesê, 'n goddelose lewe gely word. Kinders van gelowiges wat willens en wetens die goddelose studiemateriaal van die staat waaronder sedeloosheid en evolusie is, geleer word, ten spyte van die opdrag van YHWH om die kinders tot Sy eer groot te maak.

Wanneer hier bygevoeg word, die Paardekraal-Gelofte, wat in wese nie 'n gelofte is nie, maar 'n broederlike onderneming, waarin YHWH tot getuie geroep is, word dié saak soveel swaarder. In hierdie onderneming, waarby nou, duisende van die volk teenwoordig is, nie net die paar honderd van Bloedrivier nie, sê hulle voor die Vader: "... en met het oog op God zamen te werken, ..." (Kerkboek APK 149)

Vir 'n volk om te wees wat hulle in die Gelofte beloof het en wêér met nog 'n onderneming herbevestig het, is hiêrdie 'n fatale verloop van sake. Hierdie Gelofte beteken tog nie nét die nakom van wat as't ware die simbole van die Gelofte genoem kan word, die herdenking van die dág nie. Net so min as 'n gelowige nét gelowige is op die Dag van YHWH en die dae tussenin kan wees wat hy wil nie. Dit beteken tog ook dat die Gelofte, óral en áltyd geleef en uitgeleef sal word! Dat aanbiddingsplekke opgerig/ingerig sal word waar hulle ookal gaan en elke dag voor die kinders leef uit die Woord soos in hierdie Gelofte beloof! Dat Gelofte dág gebruik word om vas te maak hoekom só geleef moet word. Die Gelofte beteken eintlik dat hulle, hulleself as eenheid per Gelofte verbind het aan die groot Gelofte naamlik: die verbond wat God met sy volk het,

dat julle soos Lev. 26:12 en ander plekke sê: “En Ek sal in jul midde wandel en vir julle ‘n God wees, en julle sal vir My ‘n volk wees.”

Kortom: daar kan gesê word dat ons, ons God vergeet het! Natuurlik is daar, deur die beskikking van YHWH, die restant wat hulle nie daaraan skuldig maak nie, maar vir die groot massa geld dit grootliks. Hoe skokkend is dit nie!!! Dit dwing jou om dadelik op die knieë te val en te bid: Vader, wees ons genadig!!

Die groot probleem is dat ons so ver afgedwaal het. Oor geslagte heen het die verkeerde en afgewaterde so gevestig geraak dat ons nie meer die verkeerde in soveel dinge raaksien nie! Die feit dat dit oor die uitwissing van die volk gaan, word nie noodwendig raakgesien nie en word selfs nog ontken in gesprekke. Die ironie is dat daar al etlike jare ‘n gesprek onder bekommerde vriende in die buiteland op die internet aan die gang is waarin al uit wetenskaplike ontleding aangedui is dat uitwissing aan die kom is.

In die algemene gesprek word aanhoudend aangehaal dat God liefde is en dat Hy daarom nie sal toelaat dat die uitwissing plaasvind nie. Wat nagelaat word om sáám aan te haal is dat YHWH ook van Homself sê dat Hy ‘n verterende vuur is! In die konkordansie van die 1933/1955 Afrikaanse vertaling word hierdie eienskap van die Vader sestien keer aangegee. Daarvan waarsku Deut 4:24 (“Want die HERE jou God is ‘n verterende vuur, ‘n jaloerse God.”), Sy volgelingen baie duidelik dat Hy nie Sy eer en gehoorsaamheid aan Hom, sal laat vertrap nie, maar beskerm dit!

Die Skrywer wil graag beklemtoon dat hierdie beoordeling nie vanuit die hoogte op ‘n verhewe wyse gedoen word nie. Hy sien in homsêlf die grootste werk en besef elke dag meer en meer van sy eie dwalings.

Volkshervorming wil die proses van terugkeer (soos Nehemia se terugkeer met sy volk) na YHWH beskryf. Soos Rom. 15:6 dit stel, “sodat julle die God en Vader van onse Here Jesus Christus eendragtiglik uit een mond kan verheerlik.” Dit wil die waardes van dankbare gelowiges wat ‘n Gelofte afgelê het dat hulle ‘n gehoorsame Godsvolk/huis sal wees, wat in ‘n verbond met Hom leef, beskryf.

Hoofstuk 2

1. Agtergrond

Waarskynlik is die verskynsel van Godvergetelheid nie nuus nie, maar, is die ómvang daarvan bekend? Dit is daarom nodig dat die probleem ter wille van korrektheid en die uitkakeling van enige misverstand, kortliks sal beskryf! As daar

gesê kan word dat hierdie volk wat vanuit sy ontstaan, so nou met sy Skepper gewandel het, Hom nou vergeet het, vra die stelling motivering.

In populêre taal sal gesê kan word: die goddelose lewe wat tans waarneembaar is. Bybels sou dit beter vertolk kon word met vreemde vrugte aan die boom. Daar sou ook gesê kon word dat daar ooglopend vasgekyk word in die vrug van die vlees met 'n reuse gebrek aan die vrug van die Gees.

Vir die gelowige bestaan daar geen toeval nie, maar die beskikking van die Almagtige. So was die skrywer se tien maande lange bediening in Engeland geen toeval nie. Daar was hy gekonfronteer met die resultaat van hierdie volk en kerk (in die algemeen) se opvoeding oor die laaste geslagte. Dit is die resultaat wat voor hom in die straat en in die winkel geloop en Afrikaans gepraat het. (vir sover jy dit nog Afrikaans kan noem!).

Opsommend kan gesê word: 'n Volk wat, behalwe vir 'n klein persentasie, nie spreekwoordelik nie, maar in werklikheid van hulle **God vergeet het!** Dit lyk uiters onwaarskynlik dat daar meer as 2% van hierdie volk in die die Verenigde Koninkryk (VK) is wat na enige kerk toe gaan! Dit bring die vraag in die gemoed: Is die wese van die verskynsel van kerkloosheid anders in SA? Ja, hier word in groter persentasies dienste bygewoon, maar met watter motivering? Anders gesê: as alle vorme van vormgodsdienste en skyn en fariseïsme weggeneem word, gegrond op die resultaat waarmee beide in die VK en SA gewerk word, gaan die uitkoms nie veel verskil nie! Hier sou ons 'n lang lys voorbeelde kon noem op grond waarvan die stelling gemaak is. Ek noem slegs enkele:

Leerafwykings:

- Afwykings waar die Woord verdraai word om by die mens aan te pas. (dán sal hy nog kerk toe gaan).
- Die érediens moet so wees dat die mense daarvan hóú, ander kom hulle nie.
- Die Bybel is nie meer God se Woord nie, maar mensewoorde oor God.
- Mede-volksgenote wat nie kan berus in God se volmaakte oordeel nie en sêlf wil besluit wie die Koninkryk deelagtig kan word en wie nie.
- Ongeloof. Daar word geglo in YHWH, dat Hy Almagtig en Drie-enig is, maar 'n lewende verhouding met Hom, waarin Hy en Sy wil gesoek word en weggevlug word van die verkeerde omdat ek die sonde haat, is skaars elemente! Daar kan gesê word dat ons kerke vól godsdienstiges sit, maar léég is aan gelowiges.

Saamgevat kan gesê word dat baie volksgenote 'n god aanbid wat niks meer is as nê 'n afgod nie en wat saamgestel is uit die denke van ons mense: 'n "getekende" afgod wat die eienskappe dra wat die mens hom wíl gee. Deur hierdie proses het die Godsbeeld verander. Die algemene beeld wat die uitgesproke gelowiges het is een van voorwaarde! As ek dit en dat, moets en moeinies nakom dan sal God vir my.....

Die Bybelse beeld waarin ek deur my verlossing reeds te veel het om voor dankie te sê in my lewe om ooit daaraan reg te kan laat geskied en daarom kom ek die geboorte van die Vader na om Hom eer en dank uit my lewe te laat kry en ek vra Hom net “my daaglikse brood” wat ek nodig het om vir Hom te werk, is skaars.

Afwykings in lewenswandel

- Kerkloosheid
- Sedeloosheid
- Drankmisbruik
- Haat, verwyte, bitterheid
- Kleingeloof

Namate omstandighede verswak, wend volksgenote hulle al meer na wêreldse hulpmiddele om in ons nood te voorsien; dikwels die redenasie van “die doel heilig die middele”.

- Lotery en dobbelary
- Hoe belangrik is status en die prestasies van ons kinders nie! Wanneer hierdie sake opgeweeg word teen ‘n Godgefundeerde opvoeding, weeg prestasie en die naam van die skool tog so dikwels soveel swaarder !
- Die ontheiliging van die Dag van YHWH. Daar is soveel Skrifvoorbeelde hiervan in die Koningsgeskiedenis! YHWH verag hierdie ontheiliging en plaas Sy volk daarvoor in die verdrukking en ballingskap. Hoekom sal dit met ons anders wees?

Hierdie proses het sover afgedwaal dat die verkeerde tans nie meer raakgesien word nie. Oor geslagte heen het die verkeerde en afgewaterde so gevestig geraak dat ons nie meer die sonde herken nie!

Hierdie verskynsel het ‘n baie belangrike nuwe-effek tot gevolg. Ons gewetes is so afgestomp dat ons vermoë om ons eie lewe te ondersoek voordat ons aan die nagmaal deelneem, ernstig aangetas is. Lidmate en selfs ampsdraers wat mekaar nie groet in die straat nie (soms ook nie by die kerk nie), sit saam aan die nagmaalstafel, want die sondige verwyte en dikwels haat en bitterheid, word nou nie meer sonde as gereken nie, maar word net gesienas ek hou nie van hom/haar nie en daarmee gee ek myself toestemming om wel die nagmaal te gebruik.

Die opsieners wat voor Christus onderneem het om toe te sien dat Sy liggaam nie ontreinig word nie, weet nie meer wat in hulle lidmate se lewens gaande is nie en ken hulle dikwels nie eers nie. Daarom bly daar van die uitvoering van hulle opdrag weinig en dikwels niks oor nie.

Hierdie toedrag van sake vorm ‘n sneeubal effek. Die reeds verwaterde en afgewaterde geloofsluwe kom onder die oordeel van YHWH. Wanneer ek só aan die tafel deelneem, eet en drink ek ‘n oordeel oor myself. (1Kor. 11:29) Verder kom

die gemeente, omdat daar nie verantwoordelikheid vir mekaar geneem word nie, tot 'n oordeel saam. (Kor. 11: 34) M.a.w. die Vader word toornig op die gemeente.

Hoe meer sake skeefloop in die gemeente, hoe meer snaakse dinge begin gemeentes doen om “die mense te trek” en omdat hierdie dinge dikwels mensgemaakte vindingrykhede (waarvan die Woord sê dat dit tevergeefs is, Matt 15:9) en dikwels selfs onbybelse praktyke is, word die skuldlas waarmee weer aan die tafel gesit word net al groter.

1.1. Hoe het dit gebeur?

In die VK (onder die lede van hiêrdie volk) sowel as in SA, is daar 'n afgestomptheid of afgewaterdheid wat plaasgevind het in die volkslewe. **Sonde is nie meer sonde nie!** Dit word beskryf as: nie mooi nie, negatief of bloot die verkeerde. Wanneer geluister word na die gesprek in die algemeen daar buite is die gevolgtrekking dat daar het weinig, indien enige, oorgebly het van die feit dat die God die sonde háát. Waar is die grondige selfondersoek en die uiters noodsaaklike sondebeseft wat daaruit moet spruit? As daar nie 'n sondebeseft is nie, is daar ook nie berou nie! Waaroor moet ek berou hê as ek dan nie sonde het nie, maar net 'n paar dingetjies wat nou nét nie so mooi is nie!

Gelowige volksgenote se denkwyses het oor die laaste, plus minus dertig jaar so verander! Daar is talle voorbeelde van sake waarin gelowiges en veral ook bedienaars van die Woord hiêrdie sienswyse verandering (paradigma verskuiwing) ondergaan het.

Enkele voorbeelde:

1. Toe daar 'n wet was wat handeldryf op Sondag verbied het, was dit met ons en ons ouers goed en geen kerkverband het gesê dat dit sogenaamd fundamentalisme was nie. Met die skrapping van die wet, het almal hul misnoeë uitgebasuin! Soos ons daaraan gewoon geraak het, het ons dit begin goedpraat en bied dieselfde mense, wat vroeër protes aangeteken het teen die verandering van die wet, vandag héftig teenstand wanneer gepredik word dat die dag van YHWH in stand gehou moet word! Géén handel en werk behalwe as dit oor die oorlewing van mens en dier gaan nie! Uiteet op dié dag het duidelik niks met oorlewing te doen nie!
2. Hoeveel van die onkuisheid van vandag (volgens die Váder se beoordeling), is die gevolg van hiêrdie verskuiwing? Wat vroeë as pornografies beskou is, is vandag goeie advertensies en word in huise toegelaat op die kassie.
3. Tot watter mate het u en ek daaraan meegedoen dat die ongedissiplineerdheid in ons eie huise bydraend was tot die weerbarstigheid van ons jong volk, wat ons so graag blameer? Hoeveel onthou die herhaaldelike opdrag en waarskuwing van die Vader dat die kinders die ouers moet respekteer. Hy het geweet ongedissiplineerde kinders wat deur 'n aanhoudende gekerm in hul ouers se ore, weet hulle gaan hulle

sin kry, gaan 'n weerbarstige, aan Satan gediensige volk lewer wanneer hulle uitvind dat hulle nie die Vader kan manupileer teen Sý wil in nie.

4. Wat het in ons tyd van die kerklike tug geword? Natuurlik weet ons van die sporadiese toepassing daarvan, maar waar was die kerklike tug byvoorbeeld toe ons as ampsdraers sienderoë waargeneem het hoe ongedissiplineerd die opvoeding van ons kinders geword het? Dit is asof die tug net so dan en wan toegepas word sodat die kerk homself daarmee kan troos dat hy nog aan die vereistes van ware kerk voldoen.

Daar is ook ander vrae oor die verloop van dié saak. **Sommige van hierdie vrae is baie sensitief** en word nie graag oor gepraat nie. Die skrywer stel dit ook duidelik dat hierdie vrae nie veroordelend gevra word nie, maar beoordelend. As die afdwaal van die volk en die terugkeer van die volk ondersoek word kan tog nie selektief te werk gegaan word nie, maar moet na die geheel van die saak gekyk word.

Daar het ook sake in die algemene volkshuishouding ontstaan waaroor geloofs- en gehoorsaamheidsvrae gestel móét word. As die Woord in 1 Konings 12 verhaal van die koningshuis wat skeur na Salomo omdat Salomo agter die afgode aangegaan het, lees ons in verse 22 en verder: “Maar die woord van God het tot Semája, die man van God, gekom en gesê: 23 Spreek met Rehábeam, die seun van Salomo, die koning van Juda, en met die hele huis van Juda en Benjamin en die orige deel van die volk en sê: 24 So spreek die HERE: Julle mag nie optrek en teen julle broers, die kinders van Israel, oorlog voer nie; julle moet omdraai, elkeen na sy huis; **want van My het hierdie saak gekom.**” (eie beklemtoning)

Die Vader verdeel sêlf Sy volk waarmee hulle soveel mag verloor omdat die Koning die weg verlaat het! Die vraag ontstaan of Hy minder rede tot die verdeling en verlies aan mag in hiêrdie volk gehad het? Hierdie volk wat teenoor die wêreld wil getuig dat hy aan die Vader behoort, maar dit nie meer is nie! Ons weet hoe die Vader hierdie valsheid beoordeel. In Openbaring skryf Hy oor die Jode wie se naam beteken: Lof aan YHWH, maar dit nie is nie, as die Sinagoge van die Satan (Op. 3:9)

As die Vader hierdie volk in sy kinderskoene red by Bloedrivier, doen Hy dit natuurlik uit genade, maar hulle het Hom in hul afhanklikheid met hart en siel aanbid en aan Hóm gehoorsaam geleef (geen sprake van volmaaktheid nie, maar van harte)! Hoewel hulle ten tye van die gebeure totaal eensgesind was in broederskap, kon dit hulle nie red nie. Dit was uit genade dat die Vader hulle gered het omdat hulle met hart en siel op Hom vertrou het.

Kort daarna ontstaan 'n slagspreuk wat later die leuse van die ou Zuid- Afrikaanse Republiek word: Eendrag maak mag. Het die Vader dit nie as 'n belediging beleef nie? Hy het Sy kinders nounét gered waar hulle ten spyte van totale eendrag, tog totáál onmagtig gestaan het, nou word by wyse van 'n leuse op die landswapen gesê dat hulle in hul eendrag die mag vind en nie by die Vader nie? Kan dit nie waar wees

dat Hy hierdie volk wat hul op Hom beroem, maar aan die wêreld sê dat hul mag in hul eenheid is, soos die koninkryk van Salomo verdeel het nie?

As die Voortrekker monument gebou is in nagedagtenis tot die beskermende Hand van die Vader oor die Trekkers, hoekom staan op die denkbeeldige graf van Piet Retief: "Ons vir jou Suid Afrika" en nie, aan die YHWH al die eer nie?

Was daar nie 'n stelselmatige verskuiwing van vertroue, weg van die Vader en al meer tot die volk en sy eie vermoëns nie? Het die Vader ons nie as gevolg daarvan oorgegee aan ons eie (on)vermoëns om vandag uit te vind dat dit ons nêrens kan bring nie?

Wanneer ons na die **kerklike terrein** gaan is daar nie minder tergende vrae nie. Het die kerk die agteruitgang van sake voor sy oë, met al die mag in die Woord aan haar gegee, gebruik? Is dit dan nie sonde dat kinders disrespekvol teenoor hulle ouers optree nie? Tree die Vader nie nou teen sy ouerhuise en ook die kerk op, omdat hulle, soos Eli, nie hulle kinders streng bestraf het toe hulle gesien het dat hulle skande oor hulle bring nie? (1 Sam.3:13) Hier kan bygevoeg word dat Eli, minstens tot die Vader se eer opgetree het by die aanhoor van die straf toe hy in vers 18 sê: "Hy is die HERE; laat Hom doen wat goed is in sy oë." Is dit nie baie waarskynlik dat vandag eerder met verontwaardiging gevra sou word: hoe God, wat 'n God van liefde is dit kan doen nie?

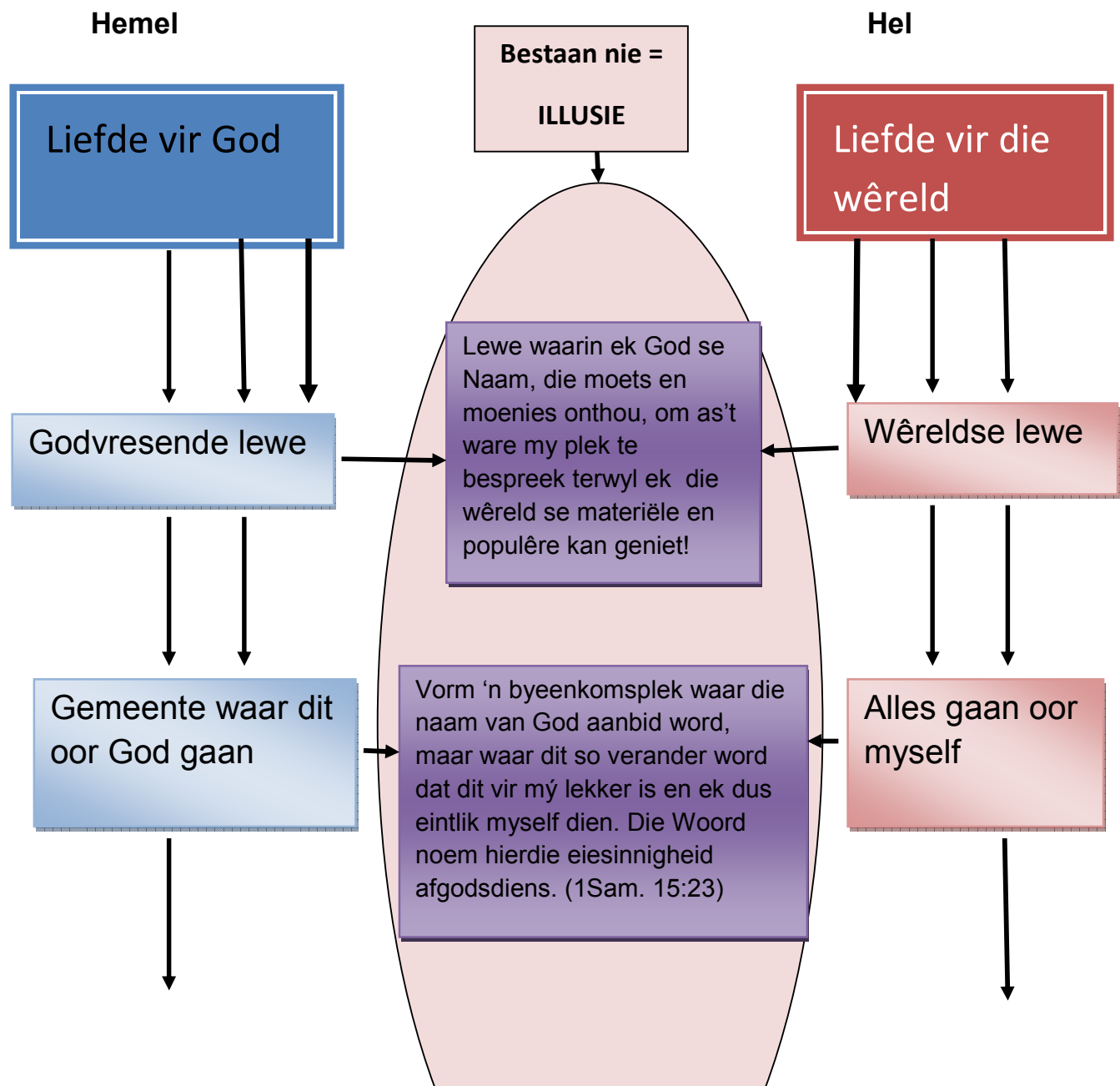
Sal die Vader sienderoë toelaat dat Sy eer van Hom gestéél word in die skole waar die kinders van die gelowiges juis van Hom moet leer nie? Kinders word wys gemaak dat die wêreld uit 'n oerknal ontstaan het, YHWH het dit nie met die spreek van 'n woord gemaak nie. Is hierdie argumente nie daarby ingesluit as Hy van Homself sê dat Hy 'n jaloerse God is nie? (Eks 20:5)

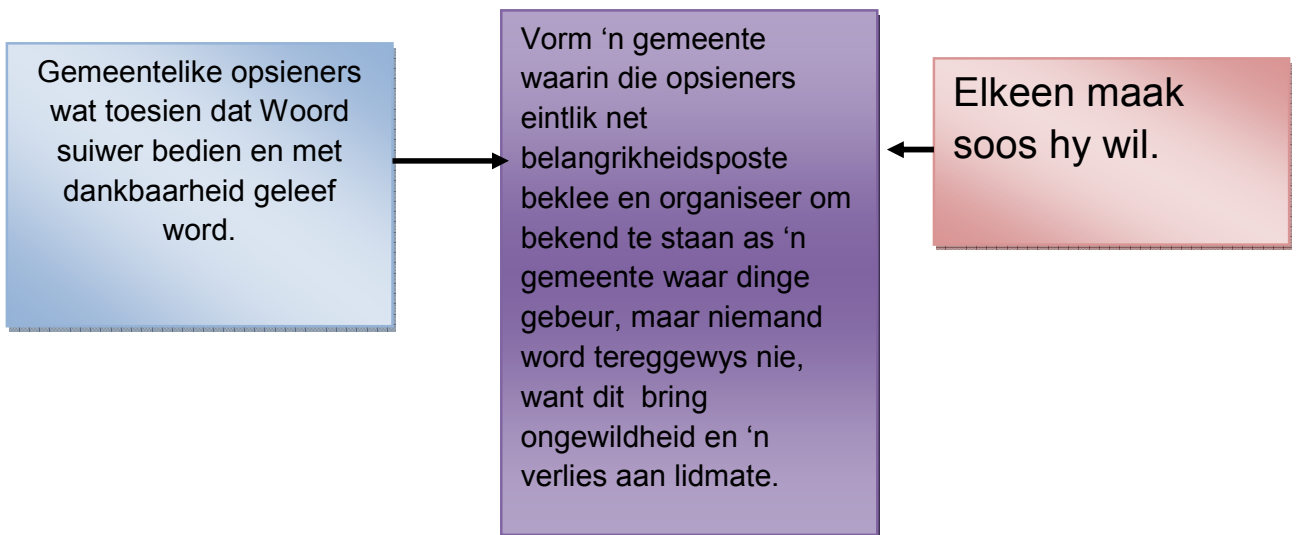
Is dit nie die toorn van die Vader wat beleef word in gemeentes omdat openbare sondes soos hierbo genoem, áángaan en die opsieners wat bely het dat hulle glo Christus as die hoof van Sy kerk hulle daar gestel het, doen niks aan die sake nie? Soveel te meer, as dit gaan omdat die persón aangesien word en nie gehoorsaamheid aan die Vader nie?

1.2. Simptome of siekte

Teen hierdie agtergrond is daar tans verskeie pogings en roepstemme wat opgaan. Die vraag in my gemoed is of daarin geslaag word om die siekte te genees of word pille vir die simptome gegee. Vir die doel van hierdie studie en die daarstel van 'n Woordbegronde terugkeerplan is dit belangrik om duidelikheid te kry oor wat is siekte en wat is simptome.

'n Diagrammatiese voorstelling, wat nie aanspraak maak op volledigheid nie, maar tog 'n tipe geheelbeeld skep lyk soos volg:

So sou oor die opvoeding van kinders aangedui kon word hoe streng gedissiplineerde kinders, wat weet om hul eie wil te buig of te laat vaar, om in te val by dié van hul ouers, sonder om opstandig te word, wanneer hulle groot is nie opstandig word wanneer YHWH néé sê nie. Daar téénoor is die wêreld se kinders wat in hul Adamsbeeld sêlf besluit oor hul doen en late en lewens. Hulle word in skole geplaas waar dit juis die uitgangspunt is: hierdie adamsbeeld van die kind moet begelei word tot 'n mooi selfstandige adamsbeeld; jy mag hom nie tereg wys of keer nie! Skreeu dit nie ten hemele nie!? In hierdie volk/geloofsgemeenskap word weer na 'n soort kompromie tussen die twee gesoek, sodat die gewete tog gesus kan word, "ons is in beheer van ons kinders", maar darem nie té vreemd in die wêreld nie, sodat die kind darem sêlf kan besluit waar hy/sy byvoorbeeld wil skoolgaan.

Daar sou sò uitgebrei kon word op elkeen van die bogenoemde dwalings. Feit is: Die Woord sê in 1Joh. 1:5 "En dit is die verkondiging wat ons van Hom gehoor het en aan julle verkondig: **God is lig, en geen duisternis is in Hom nie.**" (eie beklemtoning) Lig en duisternis kan nie meng nie en tog kom dit voor of die moderne afstammeling van die Geloftevolk, wat per Gelofte trou aan die verbond gesweer het, dus om vir Hom volk te wees, dit tog en nogtans probeer meng!

Die siekte is dus dat die Geloftevolk in hul liefde vir God getaan het en lief geword het vir die wêreld met al wat dit beteken. Die volk sien egter nie kans om God finaal (menslik gesproke) vaarwel toe te roep nie, want dan word die voordele (so word geredeneer) van gelowig wees prysgegee. Daarom word in die illusie geleef dat die beste van albei kante benut kan word! Daaruit volg 'n magdom simptome wat voortvloei uit hiêrdie drogredenasie!

Hoofstuk 3

Probleemstelling: Met die doel om die Geloftedolk tot 'n eendragtige Godshuishouding te vorm/hervorm, moet daar 'n wyse wees waarlangs die bestaande verdelende faktore uitgewis kan word, die eenheid bewaar, en die sondige lewenswyse omgedraai word sodat daar weer 'n algehele strewe onder die Geloftedolksgenote is, om tot eer van God te leef, soos Hysélf geëer wil word, nie soos die mens uitgedink het nie.

Omkeer, hoe teenstrydig dit ookal mag klink, is déél van die probleem. Daar is in die algemeen in hierdie land vandag, maar in die besonder tussen die blanke Afrikaaner en ook Engelssprekende gelowiges die wekroep om terug te keer na God. Daar is selfs reuse plakkate wat teen astronomiese koste opgerig is lang die paaie wat sê: SA keer terug na God. Die vraag is hoe? Gaan elkeen wéér sélf daarvoor besluit en gaan elkeen ook sélf weer die evalueerder daarvan wees?

Hierdie omkeer moet opsigself op Gód se manier gebeur. Die beginsel in die Woord om terug te keer is duidelik. Paulus beskryf dit in die besonder aan die Efesiërs en die Kolossense: Die sonde moet **ontklee** word, daar móét tog bekering wees, maar daarna moet met die waarheid en in besonder ook met goeie werke **beklee** word. Nie om iets voor God daarmee te probeer bereik nie, maar uit loutere dankbaarheid vir my sondevergifenis!

Hierdie beginsel wat inderdaad deel van oplossing is, wil nie uit plek uit, hiér aangebied word nie, maar is ook in 'n sekere sin deel van die probleem wat uitgeklaar moet word. Die algemene indruk van wát goed doen is, val buite die kring van wat God beskou as goeie werke! Hy skryf vóór wat goeie werke is. Die Heidelbergse Kategimus beskryf die opsomming wat die protestants gereformeerde kerkvaders daaraan gegee het soos volg: (hulle gevolgtrekking uit nie minder as agt teksverwysings nie): Vraag 91: Wat is goeie werke? Antw. Net die wat uit 'n ware geloof (a), volgens die Wet van God (b), alleen tot sy eer gedoen word (c) en nie die wat op ons goeddunke of op insettinge van mense gegrond is nie (d).”

Daar bestaan by 'n groot gedeelte van die Geloftedolk die persepsie dat ons wel volgens God se wil leef. Die dekades lange, stelselmatige wegdrywe en afwatering van wat reg en wat verkeerd is, het tot gevolg dat daar groot “onkunde” oor die sake is. Daar het dus veel waar geword binne die gemeenskap en die volk van wat Jesaja beskryf in 5: 20 “ Wee hulle wat sleg goed noem en goed sleg, wat die duisternis lig maak en die lig duisternis, wat bitter soet maak en soet bitter.” In die skrywer se bedieningswerk, onder Afrikaanssprekendes in Engeland sê 'n jongman een oggend na prediking in hierdie verband: ”Dominee, jy hou aan preek van terugkeer, maar ons ís op die weg van die Here (sic), dit is tog hoe ons grootgemaak is!” Daar is dus nie noodwendig 'n onwilligheid tot terugkeer nie, maar 'n geweldige onkunde. So was daar talle soortgelyke ervarings in gesprekke oor die saak.

Die probleem word vererger as in ag geneem word dat hierdie gesprekke gevoer is met mense wat wel nog na Woordverkondiging kom luister. Hiérvan was/is, volgens die skrywer en medewerkende jongmense in die Verenigde Koninkryk, nie meer as 2% van die Afrikaanssprekendes nie! Anders gestel dring die skokkende werklikheid dalk beter in: 98% woon nooit in die tyd wat hulle daar deurbring, enige aanbiddings geleentheid by nie! Onder die 98% is dit 'n ope vraag of daar enige wil is om terug te keer.

Indien die Gelooftevolk hom nie hou by die inhoud en uitlewing van die Geloofte wat hy gemaak het nie, wat beteken dat die volk hom moet hou by die waarhede in God se Woord, is die Bybelse implikasies voor die hand. Die Vader gaan beproewing en selfs úiterste beproewing of uitwissing, oor die volk bring, want Hy stel dit duidelik in die Skrif dat dit met sy mense sal goed gaan solank hulle in gehoorsaamheid tot Hom leef, maar as hulle Hom die rug keer, ellende! Deut. 8:1 “Al die gebooe wat ek jou vandag beveel, moet julle sorgvuldig hou, dat julle mag lewe en vermenigvuldig, en dat julle mag inkom en die land in besit neem wat die HERE aan julle vaders met ‘n eed beloof het.” Natuurlik beteken dit Nuwe Testamenties dat ons as gelowiges in “die land van Christus” is, maar dit neem nie die ander waarheid dat die Vader Sy eer beskerm en daarom sal bepróéf, weg nie! Die Woord sê ook dat ‘n huis wat in homself verdeel is nie kan standhou nie. (Matt. 12:25)

Die probleem dus, om die lede van dié volk, wat elkeen glo dat sý verstaan van die Woord die korrekte is, daarvan te oortuig dat daar net een korrekte is, en dat dié volk met ‘n Gelófte onderneem het om daardie verstaan te volg, en dan dáárvan te hou.

Hoofstuk 4

Probleemoplossing

Die Vader gee self die oplossing in die Skrif: 2 Kron. 7:13 “As Ek die hemel toesluit, dat daar geen reën is nie, of as Ek die sprinkaan beveel om die land af te eet, of as Ek pes onder my volk stuur, 14 en my volk, oor wie my Naam uitgeroep is, hulle verootmoedig en bid en my aangesig soek en hulle bekeer van hul verkeerde weë, dan sal Ék uit die hemel hoor en hulle sonde vergewe en hulle land genees. 15 Nou sal my oë oop wees en my ore luister na die gebed van hierdie plek.”

Hierdie gedeelte word baie algemeen aangebied, maar dan word selektief net die verootmoediging uitgelig. Wanneer in die besonder na vers 14, dieper as die oppervlakte gekyk word, merk ons die volgende: hulle (1) **verootmoedig** en (2) **bid** en (3) **my aangesig soek** en (4) hulle **bekeer van hul verkeerde weë**, dan sal Ék uit die hemel hoor en hulle sonde vergewe en hulle land genees.

Voordat tot die bespreking van die saak oorgegaan kan word, kan die volgende nie ongesê bly nie. **Eerstens** kom die vraag in die gemoed op: waarom word daar so maklik en graag om verootmoediging geroep? Is daar van ons wat kan tel hoeveel verootmoedigingsdae oor die wel en weë van dié volk in die afgelope twintig jaar gehou is? Hetsy of dit oor die veiligheid van die bevolking gaan, die moorde, die verval of droogte? Kan enigeen van ons getuig dat ons enige verskil in die leer en lewe van hulle wat verootmoedig het se lewens gesien het? Was daar enige verandering waarneembaar wat opgemerk kon word, wanneer die lewe van die volk, soos dit daaruit gesien het die dag vóór die verootmoediging teenoor die dag ná die verootmoediging? In 'n sowat twintigtal vergaderings wat die skrywer oor die land gehou het oor die onderwerp en hiérdie vraag gevra het, kon niemand 'n verskil aantoon nie.

Wat is dus aan die gebeur? Die volk is in benoudheid en nou word om hulp geroep, maar dit moet tog net nie iets van ons vra nie. Nee, die offer waarvoor ons ons bereid verklaar het, was die sit in die diens vir 'n uur. Daarna moes, met respek gesê: die Vader nou die uitkoms bied! Hoe word die eer van die Vader nie aangetas nie! As selfs die mens in sy eenvoud kan sien dat dit 'n verootmoediging om redding is en niks met die eer van die God te doen het nie, hoeveel te méér Hy? Ja, hierdie Skrifgedeelte gee die oplossing, as u dit wil, die strategiese plan vir die uitkoms, maar God laat Hom nie deur sulke deursigtelikheid om die bos lei nie. Intendeel, is dit nie presies waarteen YHWH Jeremia waarsku in Jeremia 7 nie? 16 “En jy, bid nie vir hierdie volk nie en hef vir hulle geen smeking of gebed op nie en dring by My nie aan nie, want Ek sal na jou nie luister nie. 17 Sien jy nie wat hulle in die stede van Juda en op die strate van Jerusalem doen nie? “!

Nee, die weg wat Kronieke aandui is vierledig, waarvan verootmoediging net 'n kwart is! Daar moet gebed word, daar moet na die naam van God gesoek word (Hy moet waarlik gekén word) en, só belangrik, daar moet bekering wees.

Bespreking van die verskillende doelstellings tot die oplossing.

4.1 Volgens watter interpretasie van die Woord wil God gedien word, of is enigeen reg? Waarheen moet bekeer word nadat ons Sy naam gesoek en gevind het?

Inleiding

Daar bestaan vandag 'n persepsie dat binne die Christelike wêreld, daar 'n verskeidenheid van vertolkings van die Woord is. As Christus my Verlosser is en dit my belydenis, dan is dit reg, wat daarop volg is nie so belangrik nie. Dikwels volg op

hierdie belydenis totaal verskillende karakterbeskrywings van Christus, Sy eienskappe en rol wat Hy in die mens se lewe vervul. Hierdie verskillende vertolkings dra ook grootliks by tot verskille in Godsbeeld.

Verskille in Godsbeeld het verreikende implikasies in mense se lewens. Daar is byvoorbeeld vandag 'n sterk gevestigde Godsbeeld by baie gelowiges, waarna reeds verwys is dat: God van my sekere dinge verwag en dan sal Hy vir my sekere dinge doen. Hier teenoor, ek het in my verlossing reeds soveel ontvang, ek vra net dit wat nodig is om vir Hom te werk en in gehoorsaamheid Sy geboorte na te kom. Daarmee kan ek my dank sigbaar kan maak. Dit is duidelik dat hierdie twee sienings God totaal verskillend verstaan en sal dien. Hierdie verskil het op sy beurt verskillende uitwerking op die mens, veral wanneer dit by die hantering van 'n krisis of trauma kom, soos nou in die land beleef word.

Eersgenoemde Godsbeeld nl. Ek het sekere dinge moets en moenies, dan sal God vir my.... het tot gevolg dat die gelowige vra hoekom ek? Hoekom gebeur dit of dat met my? Hoe kan 'n God van liefde dit toelaat? Hierdie Godsbeeld lei baie dikwels (byna altyd) tot 'n opstandigheid teen YHWH. In uiterste gevalle lei dit selfs tot Godverloëning. Hierdie Godsbeeld beoordeel YHWH se besig wees met Sy kinders dikwels met 'n tipe mense-logika, 'n menslike beoordeling van oorsaak en gevolg. Wanneer God se handeling met die skepsel nie inpas in hierdie kousale verband nie, word God verkwalik.

Die tweede en Bybelse Godsbeeld het 'n totaal ander uitwerking op die volgeling. Wanneer die onverklaarbare oor sy pad kom, redeneer hy/sy dat hy nie verstaan nie, maar hou aan die belofte van Rom.8:28 vas: "En ons weet dat vir hulle wat God liefhet, alles ten goede meewerk, vir hulle wat na sy voorneme geroep is." Hierdie volgeling soek eers by hom/haarself of daar nie fout is nie en veronderstel nooit dat God hom/haar sal wil te na kom nie.

Hierdie verskille in verstaan en die implikasies daarvan lei tot 'n totaal ordelose Christelike samelewing en al die verwarring wat daarmee gepaard gaan. Wanneer hierdie twee groepe in gesprek of debat sou kom, kan hulle mekaar eenvoudig nie verstaan nie en herinner hierdie magtelose onmag wat beleef word aan twee rekenaars wat nie met mekaar kan kommunikeer nie. Nie omdat daar fout met een van die twee is nie, maar eenvoudig omdat hulle verskillend geprogrammeer is.

God is tog 'n God van orde. Dit is waaroor Paulus die Kolossense prys in hoofstuk 2:5 "...en ek verbly my om julle goeie orde te sien en die vastigheid van julle geloof in Christus" en Christus vermaan sélf teen 'n huishouding wat in homself verdeel is. (Matt 12)

Die verdeeldheid van die Godshuishouding het op sy beurt die gevolg dat daar 'n vertrouensbreuk tussen gelowiges kom en vertoon 'n verdeeldheid wat nie tot die Vader se eer is nie.

Op die keper beskou: As deur twee Christen gelowiges die eienskappe van die Drie-enigheid, en ook Christus, verskillend gesien en verstaan word, beteken dit eintlik dat twee verskillende Christusse aanbid word. Hierdie saak kan vergelyk word met 'n persoon se identiteitsnommer. Elke syfer verwys na verskillende sake ten opsigte van dieselfde persoon. Indien een of meer nommers verander word, kan nie geredeneer word dat ek nog van dieselfde persoon praat nie, al is dit dieselfde naam.

1Kor. 10 verse 1-7 is 'n duidelike Skrifverwysing waarin die gelowiges meen dat hulle God glo, maar die afwykings/ongehoorsaamhede maak dat Christus deur Paulus vir hulle sê dat hulle eintlik met afgode besig is. Hierdie vermaning is baie ernstig vir ons en die implikasies daarvan spreek vanself.

Beoordeling

In die beoordeling van die saak is dit wésensbelangrike dat ons uit die Skrif sêlf die leiding kry.

Daar is oënskynlik meer as een rede vir die verskillende interpretasies wat ons waarneem in die geloofsgemeenskap. Wanneer meer in diepte waargeneem word, kom dit op een van twee maniere neer.

Eerstens: die meer ooglopende verskil kom by wat seker ook 'n blatante verskil genoem kan word, wanneer aan die teks of die puntuasie daarvan verander word: "Deut 4:2 Julle mag by die woord wat ek julle beveel, niks byvoeg nie, en julle mag daar niks van weglaat nie; sodat julle die gebooe van die HERE julle God mag onderhou, wat ek julle beveel." En " Op 22:18 Want ek betuig aan elkeen wat die woorde van die profesie van hierdie boek hoor: As iemand by hierdie dinge byvoeg, dan sal God oor hom die plaë byvoeg waarvan in hierdie boek geskrywe is. 19 En as iemand iets van die woorde van die boek van hierdie profesie wegneem, dan sal God sy deel wegneem uit die boek van die lewe en uit die heilige stad en uit die dinge waarvan in hierdie boek geskrywe is." Hierdie verskil is duidelik die makliker een om op te merk en te beoordeel.

Die **tweede** is wanneer die betekenis van die bestaande teks verskillend verstaan of geïnterpreteer word. Met verskille word nie verwys daarna dat die diepte van die Skrif nóóit deurgrond kan word nie, dat daar altyd meer en meer is om te verstaan uit 'n bepaalde gedeelte nie, maar na waninterpretasies. Wanneer ek as't ware in die put van die Woord grawe, bly ek grawe agter die waterspoor wat God gestel het, ek gaan nie op sypaadjies wat later droog word nie.

Die baie belangrike vir ons is om te onthou dat daar ten diepste net één leerstellige waarheid in die Woord van God is. Hierdie feit is tog duidelik uit onder andere 2 Tim. 3:16 "Die hele Skrif is deur God ingegee en is nuttig tot lering, tot weerlegging, tot

teregwysing, tot onderwysing in die geregtigheid” Die waarheid van die Skrif lei, “, tot: “weerlegging, tot teregwysing, tot onderwysing” in hierdie een waarheid: “in die geregtigheid,” - nie geregtighede nie. Een waarheid met moontlik baie implikasies en verskillende toepassings op my lewe, maar nie verskillende waarhede nie! Dit is tog duidelik dat God nie die leer van die bekeringsdoop en van die kinderdoop of verbondsbelofte albei kon bedoel nie! Dan sou God self die verdeler van Sy huishouding wees! Daarom kan daar nie verskillende vertolkings daarvan wees nie. Dink net aan die ontsaglike verdeling wat hierdie saak die liggaam van Christus oor die wêreld in die algemeen en in die besonder binne die Geloftevolk aangedoen het! Aangesien ons menslike natuur deur die sonde bevlek en deurdring is (Gen.3;Rom 5:12,18,19; Ps.51:7), is ons vermoë om die Skrif te verstaan aangetas. Slegs deur die verligting van die Heilige Gees, is verstaan moontlik.

In enige dokument waar dit oor ‘n bepaalde waarheid gaan en ek sou minder of meer as dáárdie waarheid verstaan, my verstaan bevestig deur dit as dié waarheid van die dokument verkondig, neem ek tog in wese óf van die betekenis van die saak weg óf ek voeg by. Om standpunt in te neem oor ‘n bepaalde saak en ek het van die betekenis tot die saak bygevoeg of weggeneem, het ek tog die saak in sy wese verander. My interpretasie van die teks of saak, hou dus in wese ‘n byvoeging of weglating daarvan in, omdat ek as te ware ín lees of uit haal. Verkeerde verstaan van die waarheid van die Skrif, kom ten diepste weer neer op ‘n oortreding van die opdrag in Deut.4: 2 en Op.22:18.

Wanneer die kerkhervormers die Protestantse leer van *sola scriptura* daarstel, met die betekenis: “ ...teaches that the Bible (the 66 books of the Old and New Testaments) is the divinely inspired word of God and therefore infallible and absolutely authoritative in all matters of faith and life”(Schwertley, 5), bevestig dit dat dit nie net oor teks gaan nie, maar ook betekenis, omdat, om dit in die lewe uit te leef, die interpretasie daarvan aandui.

Enersdenkendheid dus noodsaaklik

Hierdie feit onderstreep die noodsaak daarvan om saam te worstel met die Skrif om by die regte verstaan uit te kom! As hierdie saam soek ons by verskille uitbring, moet daar nog gesoek word en van ander metodes gebruik gemaak word, maar daar mag nié berus word in die feit dat daar verskille in die Woord is nie. Die régte verstaan móét gevind en bepaal word.

Hierdie versugting om saam by die één waarheid van die Skrif te kom, wil as ‘n versugting gestel word omdat daar begrip is vir die menslikheid en liefde vir die naaste, maar ís meer as ‘n versugting, dit is ‘n opdrag, ‘n voldonge feit waartoe God roep!

Hoewel hierdie saak, soos elders genoem, ook vir die breë Christendom noodsaaklik is, soveel te meer vir ‘n volk wat per Gelofte aan God beloof het dat hulle vir Hom ‘n Godsvolk/huis sal wees.

Die klaaglike gevolge

Verskillende interpretasies, wat nie gedebatteer word tot 'n gemeenskaplike verstaan nie, word verskillende wat verdeel. Wanneer Christus in Matteus 12 die Fariseërs, wat Hom verdink dat Hy van die duiwel sou wees daarop wys dat 'n huis nie in homself verdeel kan wees nie, dan geld dit tog ook vir die Koninkryk van God en sy gemeente? Henry lê in sy kommentaar oor Matteus dié gedeelte soos volg uit: "(1.) Here is a known rule laid down, that in all societies a common ruin is the consequence of mutual quarrels: Every kingdom divided against itself is brought to desolation; and every family too: ..... - For what family is so strong, what community so firm, as not to be overturned by enmity and dissension?" Dan sê hy verder: "... Divisions commonly end in desolations; if we clash, we break; if we divide one from another, we become an easy prey to a common enemy; much more if we bite and devour one another, shall we be consumed one of another, Gal_5:15. Churches and nations have known this by sad experience." (Henry. e-sword) Is dit nie ook presies waarteen Paulus die Galasiërs waarsku nie? Gal 1:6 "Ek verwonder my dat julle so gou afvallig word van hom wat julle deur die genade van Christus geroep het, na 'n ander evangelie toe, **7** terwyl daar geen ander is nie; behalwe dat daar sommige mense is wat julle in die war bring en die evangelie van Christus wil verdraai."

Eiesinnigheid

Eiesinnigheid is so dikwels, of sou dit meesal wees, ons struikeling tot hierdie gebrek aan eensgesindheid. Wanneer ek in 'n bepaalde tradisie grootgeword het, of deur 'n proses in my lewe tot 'n bepaalde verstaan van die Woord gekom het, my daartoe verbind het, is ons nie meer geneig om na ander te luister nie. Paul McKenna skryf in sy boek: "Change your life in 7 days" hoe die selfbewussyn/selfbeeld van die Amerikaanse soldate wat deur die Chinese gevange gehou was, verander is sodat hulle hul eie land later veroordeel het. Let wel dat geen marteling ter sprake was nie! Hy beskryf (McKenna 28 en 29) die suksesvolle verloop van die proses deur die soldate te "herprogrammeer"! Daar is eers net vir hulle, onder die regte omstandighede gesê: dit lyk vir ons julle owerheid het julle vergeet / julle is nie belangrik vir hulle nie. Hulle kon nie antwoord nie. Heelwat later, nadat hierdie opmerking meermale herhaal is, is hulle gelei dat hulle bevestigend daarop moes reageer en nog later om dit wat hulle reeds verbaal bevestig het, vir die media te sê. Daarmee was die koeël deur die kerk en het hulle onomkeerbaar gedraai teen hulle geboorteland. Van daardie tyd af moes hulle hul eie gestelde standpunt verdedig.

Het die massa Christene nie maar by hulle ingenome standpunt deur so 'n weg gekom nie? Hoe dit ookal sy, as ek nie bereid is om my eie standpunt te ondersoek en dalk prys te gee vir die waarheid nie, dui dit tog op eiesinnigheid waaroor die Skrif in 1 Sam. 15:23 sê: "Want wederstrewigheid is 'n sonde van waarsêery, en **eiesinnigheid is afgodery en beelddiens**"(eie beklemtoning) . Geldenhuys skryf:

“waarsêery: Deut.18:10 Die waarsêer word in die plek van God gestel. By wederstrewigheid neem die mens ook die plek van God in omdat hy meen hy weet beter. By eiesinnigheid dink die mens meer van sy eie gedagtes as van dié van God. Hy aanbid homself – en dit is afgodery. ....”(Geldenuys Deel 1 588)

Die absolute noodsaak vir die déúrdring tot die ware bedoeling kan dus nie oorbeklemtoon word nie. Om YHWH dus anders te dien as wat Hy Homself openbaar, sê Hy, is afgodery. Jy dien ‘n god wat jyself, god noem, maar is in wese ‘n ander god met al die implikasies wat daarmee saamgaan.

Dit sou ook nie tot verskoning kon dien om te sê dat jou bedoelings goed was nie. YHWH veroordeel goeie bedoelings wat nie sy opdrag is nie, net soos enige ander sondige optrede. Hy eis gehoorsaamheid, nie goeie bedoelings wat self uitgedink is nie. In Lev. 10: 1:2 waar die Here Nadab en Abihu met vuur verdelg omdat hulle hul eie uitgedinkte diens wou bring en nie gehoorsaam was aan wat YHWH sê nie. Die Bybel met verklarende aantekeninge toon dat daar ‘n wye verskeidenheid van opinies was wat eintlik hulle sonde was, maar op die ouend kom alles daarop neer dat hulle nie in gehoorsaamheid volgens YHWH se voorskrifte gewerk het nie (Geldenuys Deel 1 230)

Die leiding van die Heilige Gees.

Baie van die verskille wat tussen gelowiges en denominasies bestaan, wil regverdig word deur die aanspraak dat die Heilige Gees (HG) se leiding die betrokke gelowige of denominasie daartoe gelei het. Dit is tog nie moontlik dat die HG twee gelowiges of groepe tot verskillende betekenis sal lei nie! Dan sou die HG juis doen wat Christus in Matt. 12 vir die Fariseërs sê, nié kan gebeur nie, nl. Sy eie huis verdeel!

Hierdie verskynsel en oorsaak van verdeeldheid wil dus baie bepaald uitwys dat dit nié God se wil kan wees nie en daarom nie tot Sy eer is nie!

Om dus ‘n stelling te maak, ‘n sogenaamde waarheid te verkondig wat nie is wat die Woord bedoel nie en te eis dat dit die leiding van die HG sou wees wat my daarby gebring het, sou dus sonde wees. ‘n Oortreding van die derde gebod.

Gevolgtrekking

Om dus as ‘n vólk, deel van YHWH se volk te wees, om vir Hom ‘n Godshuis/volk te wees, móét ons, behalwe vir ‘n vroom lewe, óók tot ‘n eendragtige verstaan en uitlewing van die Woord kom.

4.2 Hoeveel het hierdie geloofsverdeeldheid te doen met die algemene verval in gehoorsaamheid?

Is geloofsverdeeldheid 'n teken van verval in geloofsgehoorsaamheid? Indien wel, wat is die uitwerking daarvan op die geloofsgemeenskap?

Een van die heel eerste opmerkings wat geopper word wanneer in gesprekke oor geloofsverdeeldheid gepraat word is: Die Heilige Gees het my so gelei. Daarmee, so wil dit op die oog af lyk, is debat oor die interpretasie kortgeknip. Net een bladsy terug, is reeds aangetoon dat daar tog nie verskil in leiding van die Gees kan wees nie omdat dit die huis van YHWH sal verdeel, presies wat ons tans het, maar dit kan tog nie die werk van die Gees wees nie! Daar moet dus 'n ander verklaring daarvoor kom.

In 1 Samuel 15 waar die YHWH Saul stuur om die Amalekiete uit te wis en met die ban te vernietig, kom Saul terug met die koning as gevangene en die beste van die skape en vee. Saul se argument is: dat hy wel die opdrag van YHWH uitvoer. Hy het nou wel die koning en die beste van die vee en kleinvee saamgebring, maar hulle gaan sterf, met die ban getref word wanneer hy hulle offer. Dan antwoord Samuel in vers 22: “ .... Het die HERE behae in brandoffers en slagoffers **soos in gehoorsaamheid** aan die stem van die HERE? Kyk, om gehoorsaam te wees is beter as slagoffer, om te luister beter as die vet van ramme.” (eie beklemtoning) Saul het gedink hy doen goed, sy plan sal uiteindelik alles doen wat YHWH gevra het, net met 'n bietjie van 'n verandering, wat tóg, so redeneer hy, tot eer van YHWH sal wees! YHWH beskou dit egter as ongehoorsaamheid, Hy stel nie belang in Saul se offers en goeie idees nie, maar aan gehoorsaamheid om gedien te word presies soos Hysélf voorgeskryf het.

Paulus skryf aan die Galasiërs en vermaan hulle omdat hulle so gou afvallig geword het tot 'n ander evangelie, terwyl, so sê hy in 1:7 “...daar geen ander is nie”. Geldenhuys (deel 3.: 529) skryf in sy aantekeninge oor die brief, die heel eerste punt wat hy maak: “Die suiwer verkondiging van die **enige juiste** evangelie...” (eie beklemtoning). Wat van hierdie enige juiste evangelie verskil, word as afvallig en dus ongehoorsaam aan die bedoeling van die Woord beskou.

Om by 'n ander uitvoering van die Skrif te kom as wat werklik bedoel word, is dus beide in die OT en NT uit die Skrif sélf getoon as ongehoorsaamheid aan die Skrif. Wanneer ons nou, vanuit hierdie perspektief na die totale interpretasie verdeeldheid en die gevolglike geloofsverdeeldheid in die Geloftevolk kyk, kry dit nuwe perspektief. 'n Perspektief wat die Vader **nié wil sien nie!** Hierdie perspektief vernietig grootliks die perspektief wat deur die Gelofte daar gestel is, naamlik dat daar, as vólk geleef sal word volgens die verbond: Ek sal vir julle 'n God wees en julle sal vir My 'n volk wees. In die NT beteken dit dat hierdie volk as 'n onderdeel van YHWH se volk wat oor die wêreld en oor tye saamgestel is uit alle gelowiges (Gal. 3:7) sal leef. Nie net as individue nie, maar ook as volk.

Hierdie geloofsverdeeldheid kan dus as 'n dubbele ongehoorsaamheid gestel word. YHWH verwag dit in elk geval van Sy kinders om aan Hom gehoorsaam te wees en Sy Woord uit te leef soos Hysélf dit wil. Nou kom die feit dat daar 'n gelofte gedoen is, en dié Gelofte later bevéstig is deur nog 'n onderneming, teenoor mekaar, met God as getuie (Paardekraal) waarvolgens die nageslag eintlik 'n soort monument van gehoorsaamheid aan God, ten aanskoue van die wêreld sal wees, nog daarbý! As die voorbeeld wat vroeër genoem is, hoe God Salomo se ryk verdeel het oor sý ongehoorsaamheid, kan die verdeeldheid en verwardheid van die Geloftevolk nie anders verstaan word as dat ook dit van God af kom nie. God is besig om hiérvan te beproef en te sif tot terugkeer na Hom.

Dit is duidelik dat die Geloftevolk hom van hierdie sondige geloofsverdeeldheid, gebore uit hul ongehoorsaamheid, hulle eers sal moet bekeer voor God.

Wat is die gevolge van hierdie ongehoorsaamheid op die geloofsgemeenskap?

Hierdie skynbare magteloosheid van die geloofsgemeenskap in die algemeen, maar van die opsieners wat deur die Christus geroep is in die besonder om die volk by 'n eenheid in verstaan en uitlewing daarvan te bring, maak dat daar 'n passiewe toekyk is terwyl die geloofsvolk in die algemeen, maar in die besonder die Geloftevolk wat formeel per gelofte beloof het om 'n monument van Sy krag en beskikking te wees, eintlik tot bespotting kom voor die verskillende afgodsdienste van die wêreld.

Die Woord het 'n baie strenge en effektiewe voorskrif oor die voorkoming van juis dít. Die Woord leer dat ons mekaar moet vermaan en tugtig indien nodig. Matt. 18:15-18; 1 Kor. 5; 2 Tes. 3: 6 & 14; Titus 3: 10 en talle ander plekke in die Woord waar YHWH sy kinders opdra om die verkeerde onder hulle uit te suiwer en hou Hy die opsieners verantwoordelik om toe te sien dat dit gebeur! Indien die opsieners nalaat, kom sy toorn oor die hele volk/gemeente. Dink in dié verband aan die 36 onskuldige manne wat sterf as Agan die bangoed in Jerigo neem (Josua 7) en drie jaar droogte wat in Dawid se tyd kom oor sonde wat Saul teen die Gibeoniete begaan het (2 Sam 21 Die hele land ly droogte omdat Saul en sy huis (vers 1) probeer het om die Gibeoniete om te bring. Dink aan die waarskuwing wat in 1 Kor.11:34 is. Daar waarsku die Vader dat Hy vir die gemeente toornig word as die opsieners nie toesien dat die sakrament van die nagmaal reg geskied nie!

Die oomblik toe die Geloftevolk, vanweë ongehoorsaamheid verdeeld raak in die geloof, is die gesag wat die kerklike opsieners gehad het verbreek en nou kan elkeen as't ware vrye teuels gee aan eiesinnigheid en ongehoorsaamheid. Op sy beurt lei dit tot algehele ongehoorsaamheid aan die Woord.

Oor die tug van die Woord as sódanig en die rol wat YHWH daaraan gee, later meer. Hier wil die uitwerking van ongehoorsaamheid op die eenheid van die geloofsgemeenskap énersyds en die verskeurdheid van die geloofsgemeenskap op gehoorsaamheid ándersyds getoon word.

Wanneer daar eenheid oor die vertolking van die Woord is, dan is daar nie net binne gemeenteverband eenheid van geloof nie, maar ook oor gemeentegrense heen. Wanneer ons as geloofsgemeenskap die woord dieselfde verstaan en dus ook saam verstaan dat ons mekaar se hoeders is, soos in die Skrifgedeeltes hierbo oor die tug verwys is, geld dit tog ook óór gemeentegrense heen omdat ook die ander gemeente nou in waarheid my broer of suster is en ons 'n wedersydse aanspreeklikheid teenoor mekaar het. Ons moet mekaar aanspreek sodat ons lewens, ook dié van die saamgebinde Gelooftevolk, ons dankbaarheid jeens ons verlossing in Y'shua Christus toon!

Wanneer die huishouding verdeel is in homself, soos tans die geval, het ons 'n juiste voorbeeld van die waarheid wat ons God Y'shua Christus in Matthéüs 12 sê: hy kan nie bly staan nie. Ons hét nie bly staan nie, maar gévál!

Hand 20:28 “Gee dan ag op julleself en op die hele kudde waaroor die Heilige Gees julle as opsieners aangestel het om as herders die gemeente van God te versorg, wat Hy deur sy eie bloed verkry het. 29 Want ek weet dit, dat ná my vertrek wrede wolwe onder julle sal inkom en die kudde nie sal spaar nie.”

Die realiteit wat waargeneem word onder die Gelooftevolk wat huis/gemeente moet wees, is dat die wrede wolwe inderdaad nie gespaar het nie! Dit bring ons by die volgende vraag, wat eintlik retories is: waar laat dit die aangestelde opsieners, voor die opdrag van God wat Hy in Hand.20:28 gee? (wat aangestel was toe die wolwe onder hul oë begin werk het, tot vandag waar hulle onder vandag se opsieners hul oorwinnig vier) Die kudde is totaal verskeur!

4.3 **Volgens watter vertolking móét die Gelooftevolk dan die Woord verstaan?**

In die antwoord van hierdie vraag moet ons nie op die menslike evaluering steun nie, maar kyk hoe die YHWH beoordeel. Daarvoor, en om die absolute noodsaak daarvan te bevestig, nog enkele Bybel voorbeelde om aan te toon dat YHWH Sy opsieners verantwoordelik hou vir vermaning en tug sodat Sy huis juis níe verdeeld raak nie.

Die **eerste** voorbeeld wat ons aandag vra, vind ons in Josua 7. Agan steel van die bangoed, dan straf God die volk as hulle teen Ai optrek, op die vlug moet slaan en ses en dertig man, wat niks met die diefstal te doen gehad het nie, sterf. Wanneer Josua en die oudstes (opsieners) hulle klere skeur, met gesigte op die grond val en stof op hul hoofde gooi oor dié verloop, antwoord YHWH hom deur te sê hulle moet

opstaan: “ ...; waarom tog lê jy op jou aangesig?”. (Jos.7:10) YHWH neem hom en die oudstes kwalik, hou hulle verantwoordelik vir die diefstal van Agan, hulle het nie goed genoeg toesig gehou dat YHWH se voorskrifte na behore uitgevoer word nie. Daarom straf Hy nou die volk. Hulle het ‘n onderlinge verantwoordelikheid teenoor mekaar om toe te sien dat die opdragte van YHWH noukeurig uitgevoer word.

Om dit reg te maak, moet hulle die ban onder hulle uit verwyder. “Staan op! Heilig die volk en sê: Heilig julleself teen môre; want so sê die HERE, die God van Israel: Daar is ‘n ban in jou midde, Israel! Jy sal nie kan standhou voor jou vyande totdat julle die ban onder julle uit verwyder het nie.” YHWH verwag van die opsieners om tug toe te pas op die volk/gemeente. Van der Waal verwys daarna as: “En tereg het die kerk in hierdie gebeure ‘n aansporing gesien om ook vandag die tug in die kerk te handhaaf.” (161)

‘n **Tweede** voorbeeld van die verantwoordelikheid wat op die skouers van die opsieners lê, vind ons by die gebeure van 2 Sam.6. Dawid laat die ark haal, die osse struikel en Ussa steek sy hande uit en hou die ark vas om te verhoed dat die ark val. Dan tref die YHWH hom met die dood. Henry skryf dat te midde van ‘n sestal redes, Dawid self vir die sonde en dus die dood van Ussa daar verantwoordelikheid neem in 1Kron. 15:13. ‘n Verdere rede vir hierdie optrede van God noem Henry dat God daarmee aantoon hoe noukeurig Hy sy volk by ‘n gelofte hou. (e-sword)

Hierdie twee voorbeelde vestig ons aandag in die breë op die verantwoordelikheid wat die opsieners (deur YHWH daartoe geroep), het met betrekking tot Sy volk. Hulle moet in gehoorsaamheid gelei word sodat hulle as eenheid tot Sy eer sal lewe!

In Josua 22 het ons ‘n nog meer toepaslike voorbeeld op die verdeeldheid en verskille in aanbidding binne die volk van YHWH.

Die stamme van Ruben, Gad en die halwe stam van Manasse, neem hulle grond aan die weste kant van die Jordaan in besit. Hulle bou ‘n altaar by die Jordaan (v10). Die nege en ‘n halwe stam wat aan die ooste kant van die Jordaan was, neem hulle verantwoordelikheid op om toe te sien dat hulle broers op die regte pad bly en dat die volk nie verdeeld raak nie. Hulle stuur ‘n afvaardiging om hulle broers te vermaan en indien nodig te stráf oor die troubreuk wat hulle broers, volgens hulle insig, teen YHWH begaan het.

Hulle veroordeel hulle broers in v16 met die woorde: “ ... dat julle vandag van die HERE afvallig word deur vir julle ‘n altaar te bou, deur vandag teen die HERE in opstand te kom?” Die twee en ‘n halwe stam het nie ‘n altaar vir ‘n vreemde God gebou nie, maar vir YHWH. Volgens die nege en ‘n halwe stam sou dit ‘n afvalligheid wees aan YHWH omdat die brand- en spysoffers in Jerusalem by die tempel moet gebeur. Vers 19: “ As die land van julle besitting egter onrein is, trek dan oor na die eie land van die HERE waar die tabernakel van die HERE gevestig is, en verkry

onder ons vaste besittings; **maar kom nie teen die HERE in opstand nie**, en moenie teen ons opstandig wees deur vir julle 'n altaar te bou naas die altaar van die HERE onse God nie.” (eie beklemtoning) Hulle broers kan nie van die voorskrifte afwyk en die aanbidding na eie goeddunke aanpas nie. Dit sou ook verdéeldheid in die volk bring en herinner hulle hul broers aan die beginsel van tug oor die volk wat hulle daar met die inval teen Ai en die sonde van Agan geleer het: “ ..... het daar nie 'n toorn oor die hele vergadering van Israel gekom nie? En hy self het nie alleen weens sy ongeregtigheid omgekom nie.”

In hierdie geval kom geen straf nie, want die twee en 'n halwe stam se verduideliking aan hulle broers dat dit eintlik 'n altaar van herinnering is wat net één doel het en dit is juis om die eenheid van geloof, ook vir die toekoms te bewaar, stel tevrede. Hier het die opsieners egter opgetree, hul verantwoordelikheid nagekom om straf oor die volk en 'n versplintering te voorkom.

In die Nuwe Testament word hierdie beginsel gehandhaaf. Ons lees in 1 Kor. 11:34 “ .... sodat julle nie tot 'n oordeel saamkom nie....” Hier handhaaf Paulus die beginsel van wedersydse verantwoordelikheid tot mekaar, en by implikasie meer spesifiek die ampte wat verantwoordelikheid moet neem om toe te sien dat alles korrek gebeur sodat die oordeel nie oor almal kom nie.

Daar kan dus geen twyfel wees oor die erns van die saak dat daar tot 'n eenheid, 'n gemeenskaplike verstaan en uitlewing van die geloof moet kom nie, baie bepaald en soveel te meer vir hulle wat per gelofte onderneem het om 'n Godsvolk/huishouding te wees.

In die beantwoording van die vraag oor wat is dan die korrekte verstaan waaraan YHWH ook sy kinders in die algemeen, maar die Geloftevolk in die besonder, gebonde hou, kan dit nie gaan oor die verdediging van 'n tradisionele standpunt nie, maar in 'n oprégte en éérlik soeke na die wáárheid.

Om hierdie rede wil hierdie studie nie die weg van 'n akademiese debat volg nie. Oor die kerkgeskiedenis heen, maar ook met betrekking tot hierdie volk en sy gelowiges, is oor die laaste dertig en meer jare, vele debatte oor die saak gevoer. Nodeloos om te sê, ons het niks daarmee bereik nie, om die waarheid te sê, daar is eerder wigte ingedryf tussen groepe. Hierdie verskillende sienings is tans so diep gewortel dat nog 'n verdere debat daarvoor geen positiewe bydrae tot die debat sal bring nie.

Daar moet nuut gedink word, **maar nie buite die Woord om nie**. Om hierdie onverkwiklike en sondige verdeeldheid te heel, is totále objektiviteit nodig. Objektiviteit wat geen mens het nie! Daarom moet buite onself gesoek word. Ons het nodig om soos Moses met YHWH self te kan praat en Sy antwoord hoor. Dit is al waarna, die wat 'n oor het om te hoor, sal luister. Dit is die enigste wyse waarop alle betrokke partye 'n sekerheid kan hê dat hierdie ís die waarheid met YHWH se

stempel daarop. In Númeri 12 vers 8 lees ons dat YHWH sê: met Moses het Hy mond tot mond gepraat. By Moses het dit egter gestop. YHWH het ons egter nie daarmee gelos sonder 'n wyse waardeur so 'n finale antwoord tóg gegee kan word nie.

YHWH wys Josua aan as Moses se opvolger. In Númeri 27:21 gee Hy self die wyse aan waarop Josua met Hom moet kommunikeer. “En hy moet voor die priester Eleásar staan, dat dié vir hom die beslissing van die Urim kan vra voor die aangesig van die HERE; volgens sy uitspraak moet hulle uittrek en volgens sy uitspraak moet hulle intrek, hy en al die kinders van Israel saam met hom en die hele vergadering.”

Hierdie weg bestaan steeds. Die apostels gebruik dit wanneer hulle in Handeling 1:23-26 YHWH vra om 'n apostel in Judas Iskariot se plek aan te wys. Hulle werp die lot. Op hierdie punt wil die studie nét die weg aantoon waarlangs objektiwiteit bereik kan word en só vir elkeen wat wil hoor die weg aanwys om uit hierdie sonde uit te kom.

In Spreuke 16:33 lees ons: “In die skoot word die lot gewerp, maar elke beslissing daarvan kom van die HERE.” Oor die verklaring hoekom die Woord dit sê, kan later gehandel word, maar hier is die belangrike dat dit as voldónge feit gestel word: elke beslissing kom van God. Dit is presies waarna gesoek word. Verder sê dieselfde Spreukeboek, in hoofstuk 18:18 “Die lot laat die geskille ophou en maak sterkes uitmekaar.” Is dit dan nie presies waarna ons opsoek is nie?! Ons vra YHWH om ons sieklike gestry en eindelose debatte op te hef, vir ons die antwoord te gee sodat die geskille tussen ons ontklee kan word en ons, ons kan beklee met 'n geloofsamelewing wat tot Sy eer is. **Dit mag nie meer gaan oor die beskerming van 'n tradisie of enige ander persoonlike belang nie, daar moet nou by waarheid gekom word en daarby gehou word!**

4.4 Watter keuse het die nageslag van hierdie volk daarin of die Gelofte op hulle bindend is, al dan nie?

In die laaste jare word daar toenemend deur blanke Afrikaanssprekende mense wat reeds geslagte lank in die land woonagtig is, die uitspraak gemaak dat die Gelofte nié bindend op hulle is nie. Hulle argumenteer dat hul voorouers nie die reg gehad het om namens hulle so 'n Gelofte aan die Here te maak nie. Hierdie uitgangpunt het uiteraard nie net 'n effek op die herdenking van die dag nie, maar veral op die aandrag dat daar van Geloftedag tot Geloftedag uitlewing, aan veral ook die inhoud daarvan, hierdie Gelofte gegee moet word.

Die vraag wat beantwoord moet word is: Wie beskou Gód, as gebind tot die Gelofte? Dit sou niks minder as blatante ongehoorsaamheid aan die Hom wees as Hý my gebonde ag, maar ek myself daarvan distansiëer nie.

Is dit verder moontlik vir iemand wat duidelik buite hierdie verband gestaan het ten tye van die aflegging, om later hom- of haarself onder hierdie Gelofte te stel en so deel van hierdie volk/geloofgemeenskap te word?

Die binding van 'n gelofte

Die eerste logiese stap om bogenoemde vrae te antwoord is om eerstens na die bindingsmag/aard van geloftes in die algemeen te kyk.

Uit die onderstaande Skrifgedeeltes is die noodsaak dat 'n gelofte wat gemaak is, betaal móét word duidelik: Ps 50:14 " Offer dank aan God, en betaal jou geloftes aan die Allerhoogste"; Ps 56:12 "Op my, o God, rus geloftes aan U gedoen; looffers sal ek U betaal"; Ps 76:11 " Doen geloftes en betaal dié aan die HERE julle God!"

Hierdie opdrag dat 'n gelofte betaal moet word kan ook nie onklar gemaak word omdat iemand 'n gelofte onnadenkend gemaak het nie. Wanneer die gelofte gemaak is, is hy gemaak. Spr 20:25 " Dit is vir die mens 'n strik dat hy onbedagsaam sê: Heilig! Om dan eers ná die geloftes te oorweeg". Die 1933/53 Bybel met verklarende aantekeninge sê hieroor: "*heilig*: d.w.s. aan die Here gewy. 'n Ernstige waarskuwing teen die onbedagsame uitspraak van geloftes. Die oorweging moet **vóór** die tyd plaasvind." (Geldenhuis Deel II 1389)(eie beklemtoning) As die gelofte gemaak is, is hy gemaak en staan hy dus vas, hy moet betaal word.

Daar kan dus oor die betaal van 'n gelofte geen twyfel wees nie. Hy moet betaal word. As geredeneer wil word dat hierdie waarheid in die NT verval het, sal dit na die studie se mening as moedswillige verdraaiing van die Skrif gesien kon word. Nietemin word hierdie waarheid ook by implikasie in Handelingte beantwoord: 21:23 "Doen dan wat ons vir u sê. Ons het vier manne wat 'n gelofte gedoen het; 24 neem hulle en heilig u saam met hulle en betaal die koste vir hulle, ..."

Het die geïmpliseerde in 'n gelofte 'n keuse?

Wanneer daar geargumenteer word dat die voorgeslagte, beide in die gevalle van die Gelofte van Jan van Riebeeck en dié Gelofte van Bloedrivier, dat Jan van Riebeeck en Andries Pretorius nie die reg gehad het om die nageslag te bind aan 'n saak waarin hulle geen keuse het nie, is dit by implikasie 'n aantuiging teen die leiers dat hulle onnadenkend opgetree het.

Of dit onnadenkend van hulle was, al dan nie, val nie in die bestek van hierdie studie nie, maar wil bloot met die gevolge of implikasies daarvan handel. So ook met die argument dat die Gelofte net bindend kan wees op diégene wat genialogies aan 'n bepaalde gelofte gekoppel is. Sels al sou genialogies geredeneer word dat my

familie nie afstam uit een van die families wat teenwoordig was tydens die Bloedriviergeloofte nie, moet Paardekraal duidelik óók in gedagte gehou word. By Paardekraal, waar agt tot tien duisend volksgenote saamgetrek was (Muller 278), het hulle hul dáár met die Geloofte verbind. Om hiervan as't ware genialogies van hierdie groot getal los te kom, sal nie so maklik wees nie.!

Hierdie studie wil aantoon 1. Of die geloftes in die algemeen bindend is? Hierdie vraag is reeds hierbo beantwoord. 2. Of die nageslag, wie hulle ookal is, daardeur gebind is, ongeag die omstandighede waarin die Geloftes afgelê is.

Ons lees in die boek Rigters van die Rigter Jefta. Jefta het 'n onnadenkende gelofte aan die Here gemaak. Só sê selfs die opskrif tot die gedeelte by Rigters 11 "onversigtige gelofte". Rig. 11:30: "En Jefta het aan die HERE 'n gelofte gedoen en gesê: As U werklik die kinders van Ammon in my hand gee, 31 dan sal wat uitkom, wat uit die deure van my huis uitkom my tegemoet, as ek in vrede terugkom van die kinders van Ammon, aan die HERE behoort, en ek sal dit as 'n brandoffer bring." Die YHWH gee toe die kinders van Ammon in sy hand. Dan lees ons in verse 34 en 35 verder: "34 En toe Jefta in Mispa by sy huis kom, gaan sy dogter juis uit hom tegemoet met tamboeryne en koordanse; en sy was die enigste kind: hy het geen seun of dogter buiten haar gehad nie. 35 En net toe hy haar sien, skeur hy sy klere en sê: Ag, my dogter, jy druk my heeltelmal neer, en jy stort my in die ongeluk! Want ek het my mond geopen teenoor die HERE, **en ek kan nie terugtrek nie.**" (eie beklemtoning) Aan die einde van die verhaal lees ons hoe hy die gelofte moes betaal!

Jefta se dogter het duidelik géén inspraak in hierdie saak gehad nie! Wat opvallend is, is juis haar gehoorsaamheid, haar totale oorgawe aan die saak van Jefta en die YHWH. Sy antwoord in vers 36: ".....: My vader, as u u mond geopen het teenoor die HERE, maak met my soos uit u mond uitgegaan het nadat die HERE u volkome wraak verskaf het op u vyande, op die kinders van Ammon." Sy, as geïmpliseerde het haar neergelê by die saak waarin haar léwe was, sy het verstaan dat 'n woord wat aan YHWH gegee was nie deur haar geïgnoreer kón word nie.

In Númeri 30 word die hele hoofstuk gewy aan wanneer mag 'n gelofte ongedaan gemaak word, al dan nie. Kortliks kom dit daarop neer dat 'n meisie wat steeds in haar vader se huis is, dus steeds onder sý gesag, se gelofte/s deur haar vader óf bevestig óf ongedaan gemaak kan word. So ook met 'n man ten opsigte van sy vrou. As, in beide gevalle, die man of die vader, die dag wanneer hy van die vrou of dogter se gelofte/s hoor dit ongedaan maak, dan is dit ongedaan, as hy egter swyg, niks doen nie, bevestig hy daarmee haar gelofte/s. Vers 12 stel dit klinkklaar: "Maar as haar man die dinge uitdruklik tot niet maak op die dag dat hy daarvan hoor, sal niks van alles wat uit haar lippe uitgegaan het, van haar geloftes of van die verbintenis tot onthouding, van krag wees nie; haar man het dit tot niet gemaak, en die HERE sal haar dit vergewe." Die verantwoordelikheid van die Geloofte gaan oor op die

gesagdraer, die vader. Vers 15 sê: “Maar as hy dit uitdruklik tot niet maak nadat hy al daarvan gehoor het, dan dra hy haar ongeregtheid.”

Dit is dus duidelik dat wanneer 'n gelofte aan God gemaak is, God die maker van die gelofte sowel as wie ookal daardeur geïmpliseer word, verantwoordelik hou vir die uitvoering daarvan. Anders gestel: mense wat hulleself losmaak van 'n gelofte sal moet weet dat ál wat op die oueinde saak maak, nie is of die persoon hom-/haarself gebind ag nie, **maar wie God gebind ag!**

Hoe sterk hierdie verantwoordelikheid is, word ook duidelik uit die volgende voorbeeld uit die Woord. In 2 Samuel 21 lees ons van die drie jaar hongersnood wat oor Israel gekom het onder die Koningskap van Dawid. 2 Sam. 21:1 “En toe daar in die dae van Dawid 'n hongersnood was, drie jaar lank, jaar ná jaar, het Dawid die aangesig van die HERE gesoek; en die HERE het gesê: Vanweë Saul en vanweë sy huis waarop bloedskuld rus, omdat hy die Gibeoniete omgebring het.”

Aanspreeklikheid voor die Vader verjaar nie! Maak nie saak hoe lank gelede 'n saak voor die aangesig van God gestel was nie, een of ander tyd gaan Hy dit tot orde roep. Hoewel dit moeilik is om hierdie gedeelte te dateer, is dit duidelik dat dit gebeur het nadat Dawid reeds lank koning was. Dawid self was nie aandadig in die oortreding van die saak nie. Die YHWH laat Saul se koningskap en sy lewe eers verbygaan, dan roep Hy hierdie saak tot orde onder Dawid.

Verder moet gemeld word dat hierdie nie eers 'n gelofte aan die YHWH was nie maar 'n onderlinge verbond tussen twee volke waarin YHWH tot getuie geroep is deur die eed wat Josua en die owerstes van die volk afgelê het (soos Paardekraal): “En Josua het met hulle vrede gemaak en met hulle 'n verbond gesluit, dat hy hulle sou laat lewe; en die owerstes van die vergadering het hulle dit met 'n eed beloof.” Hoeveel te meer, kan geredeneer word, wanneer dit 'n verbond/gelofte met YHWH sêlf gesluit is! Verder moet gelet word op die feit dat God hier wêér die héle volk straf met droogte omdat daar nie tug was toe die hele volk waargeneem het wat Saul doen nie, maar dit oogluikend toegelaat het. (Geldenhuys 673)

Die gevolgtrekking hieruit is klinkklaar. God eis rekenskap van die opstellers van 'n gelofte en selfs van opvolgers of nageslag, wat in vandag se terme sal wil redeneer dat hulle nie aandadig was nie! 'n Gelofte moet betaal word ongeag die verloop van tyd! God, in Sy soewereiniteit besluit sêlf wie hy aanspreeklik hou, nie die mens nie!

Kan mense vrywillig aansluit by die verantwoordelikes van 'n gelofte al was hulle duidelik nie voorheen deel van die saak nie?

Hierdie saak word breedvoerig in die Woord beskryf onder die term “vreemdelinge wat by julle vertoef”. Dit is duidelik dat, wanneer vreemdelinge onder die volk Israel wou kom woon, hulle enersyds deur die volk aanvaar moes word en andersyds

dieselfde verantwoordelikhede op hulle geneem het. Lev 19:34 “Die vreemdeling wat by julle vertoef, moet vir julle wees soos ‘n kind van die land wat onder julle is. En jy moet hom liefhê soos jouself, want julle was vreemdelinge in Egipteland. Ek is die HERE julle God.” Nog sterker word dit gestel in Lev 22:18 “Spreek met Aäron en sy seuns en met al die kinders van Israel en sê vir hulle: **Enigee**n uit die huis van **Israel of uit die vreemdelinge** in Israel wat sy offer bring volgens al hulle geloftes en al hulle vrywillige offers wat hulle aan die HERE as brandoffer bring. 19 moet dit so bring, dat julle welgevalle vind: ‘n dier van die manlike geslag sonder gebrek, van die beeste, die lammers of die bokke” (eie beklemtoning)

Daar is wel ook duidelike aanduidings dat hulle nie altyd dieselfde voorregte as die volk in die Ou Testament (OT) gehad het nie. Deut 14:21 “ Julle mag geen aas eet nie; vir die vreemdeling wat in jou poorte is, kan jy dit gee, dat hy dit eet, of jy kan dit aan ‘n uitlander verkoop; want jy is ‘n heilige volk aan die HERE jou God. Jy mag die bokkie nie kook in sy moeder se melk nie.” In Deut 23:20 “Die uitlander mag jy rente oplê, maar jou broer mag jy geen rente oplê nie, sodat die HERE jou God jou kan seën in alles waar jy jou hand aan slaan in die land waarheen jy gaan om dit in besit te neem.”

In die Nuwe Testament word hierdie onderskeid egter opgehef deur die talle uitsprake wat daarop dui dat daar geen onderskeid is nie. Paulus skryf aan die Galasiërs “Julle verstaan dan dat die wat uit die geloof is, hulle is kinders van Abraham.” (3:7) aan die Efesiërs: So is julle dan nie meer vreemdelinge en bywoners nie, maar medeburgers van die heiliges en huisgenote van God, (2:19). Petrus skryf aan die tradisionele vreemdelinge in tradisioneel vreemde lande: “Petrus, ‘n apostel van Jesus Christus, aan die vreemdelinge van die verstrooiing in Pontus, Galásië, Kappadocië, Asië en Bithinië, 2 uitverkore volgens die voorkennis van God die Vader, in die heiligmaking van die Gees, tot gehoorsaamheid en besprenkeling met die bloed van Jesus Christus: Mag genade en vrede vir julle vermenigvuldig word! (1Pet 1:1&2). Ook Johannes skryf aan Gajus: 3 Joh 1:5 “Geliefde, jy handel getrou in alles wat jy doen vir die broeders, en dit vir vreemdelinge, 6 wat van jou liefde voor die gemeente getuig het. Jy sal goed doen as jy hulle voorthelp op ‘n voor God waardige wyse.

Duidelik is die reël. In die OT was dit toegelaat, maar in sekere sake is hulle uitgesluit omdat hulle nie deel van die geheiligde (aan God afgesonderde) volk was nie. In die NT is almal wat glo deur die bloed van Y’shua Christus geheilig en daarom verval die onderskeid. Die enigste voorwaarde wat dus staan in beide OT en NT vir iemand om van buite aan te sluit by ‘n Godsaak, is die onvoorwaardelike aanvaarding van hulle geloof.

4.5 Hoe word hierdie volk by sodanige verstaan en aanbidding gehou, sónder dat daar opnuut verdeeldheid kom?

Inleiding.

Wanneer in die opskrif van “sodanige” gepraat word, moet dit ter wille van duidelikheid net saamgevat word uit die voorafgaande. Hierdie volk moet kom/teruggebring word by ‘n verstaan wat, **eerstens** die stempel dra van YHWH dat dit die suiwer en volledige leer van YHWH is. Dit moet die kenmerke van ware gemeente of kerk dra. **Tweedens** moet die volk daardeur tot ‘n geloofseenheid saamgevoeg word. Met saamgevoeg, word nie strukturele eenheid bedoel nie. Die eenheid van die kerk lê nie in die naam of kerkverband nie, maar in die wyse van aanbidding of belydenis. Hierdie eenheid word sigbaar by wyse van ekumene met die ander gemeentes wat dan dieselfde belydenis het en dit op so ‘n wyse dat oor en weer verantwoordelikheid vir die leer en lewe geneem word.

Die vraag wat in hierdie afdeling van die studie beantwoord moet word, is: op watter wyses gaan bogenoemde eenheid in leer en lewe gehandhaaf word, sodat, menslik gesproke die opsieners weet hulle het alles in hul vermoë gedoen het om te voorkom dat weer in die klaaglike huidige toestand verval word? Hierdie studie bevind die volgende punte as van wesensbelang.

4.5.1 Teokrasie en die rol wat dit hierin kan vervul.

Daar kan bykans nie bespreking oor hierdie saak plaasvind sonder ‘n definisie van die saak nie. Die Verklarende Handwoordeboek van die Afrikaanse taal (HAT) gee hierdie definisie kort en kragtig: Regering deur God.

Hierdie studie wil nie handel oor teokrasie in die staat nie, maar in die kerk. Dus God se regering oor die kerk, Sy volk. By die aanvang van die studie wil die student dit reeds duidelik stel dat nie van die kerkregering afgewyk of verskil wil word soos dit in die Skrif en ook in artikel 30 van die NGB omskryf is nie. ‘n Volledige teokratiese bestuur is nie uitvoerbaar in omstandighede waar nie heeltyds met God gepraat kan word en Sy stem op watter wyse ookal gehoor kan word nie. Teokrasie soos dit hier gebruik wil word is by daardie punte wanneer die verantwoordelikes onseker is of nie weet nie, maar tog ‘n bepaalde optrede moet uitvoer. Wanneer daar verdeeldheid is en eenheid gesoek word in opregtheid. Wanneer dit nodig geag word omdat die mens nie in die hart kan sien nie en seker wil wees dat God se wil geskied.

In hi rdie studie moet onderskei word tussen twee sake: wanneer God met Sy kinders, via Sy diensknegte praat en wanneer hulle met H m wil praat. Teen hierdie agtergrond is dit belangrik om verder in gedagte te hou dat daar in die OT geen geskryfte was nie, dit was nog besig om tot stand te kom. Daarom het God wanneer Hy met hulle wou spreek van verskillende maniere gebruik gemaak.

- In Gen. waar ons lees dat God aan Adam en Eva verskyn en gepraat het,
- Ons weet dat God met Noag gepraat het. Hoe, word nie op uitgebrei nie.
- Met Sy uitverkorenes, van Abram af deur die tyd van die aardsvaders, wat toe eintlik nog net die huisgesin en nageslag van Abram was, deur met hulle te praat deur 'n BoodsAPPER of Engel wat hy stuur.

Tussen die aardsvader geskiedenis en die uittoeg is daar 'n ander belangrike onderskeiding wat raakgesien moet word. In Eks 6 sê YHWH aan Aäron: En Ek het aan Abraham, aan Isak en aan Jakob verskyn as God, die Almagtige, maar met my Naam YHWH het Ek My nie aan hulle bekend gemaak nie.

- Wanneer ons by Moses kom verander God (nou YHWH) sy manier om met die volk te praat. Hy verskyn eers aan Moses by die brandende bos in vuurvlamme, maar Hy praat self met Moses.

In Moses se tyd praat YHWH met Aäron (Num. 12:6-8) en sê vir hom: "Hoor tog my woorde. As julle profeet van die HERE is, sal Ek deur 'n gesig My aan hom bekend maak, deur 'n droom sal Ek met hom spreek. 7 So is dit nie met my kneg Moses nie: in my hele huis is hy getrou. 8 Mond tot mond spreek Ek met hom, en deur aanskouing en nie deur duister woorde nie; en hy sien die verskyning van die HERE." Hiermee, soos YHWH dit self aan Aäron opsom, kan ons volstaan. Dit is hoe YHWH met sy volk gepraat het. So vind ons dit déur die hele OT.

Na Moses, wanneer die kneg met YHWH wil praat moes die weg wat YHWH in Num. 27:21 vir Josua áánwys, gevolg word: "En hy moet voor die priester Eleásar staan, dat dié vir hom die beslissing van die Urim kan vra voor die aangesig van die HERE; volgens sy uitspraak moet hulle uittrek en volgens sy uitspraak moet hulle intrek, hy en al die kinders van Israel saam met hom en die hele vergadering." So sê YHWH dat Hy sy volk wil regeer en stuur. Ons lees nog van gesigte wat Hy sy profete laat sien het, maar wanneer die dienskneg die wil van God wou weet oor 'n bepaalde saak, was die werp van die Lot (Urim) die weg.

Wanneer YHWH tot Sy kneg op een van hierdie wyses gesprek het en daar was twyfel, van watter aard ook al in die kneg se gemoed, is YHWH weer genader. Ons lees net van twee moontlikhede in die Skrif, óf deur 'n bepaalde teken, waaroor die interpretasie van die uitslag, vóór die stel van die teken, dúidelik met YHWH uitgeklaar was. So sien ons by Gideon die Rigter met die velletjie. Gideon vra selfs twee maal vir God om sekerheid. Die ánder weg was met die lot wanneer na die hoëpriester gegaan is om uitsluitel by YHWH te kry. Albei hierdie weë het aan die kneg 'n objektiewe antwoord gegee. Die algemene van die twee metodes was egter die lot. Volgens die konkordansie wat die studie raadpleeg, kom dit 'n honderd en negentien keer voor.

YHWH behou dus vir Sy kinders, in die OT daardie finale objektiewe weg om by 'n antwoord sonder twyfel te kom. In die NT het ons 'n soortgelyke verskynsel. Christus kom self en vir drie jaar lei Hy sy apostels op. Hulle sien en hoor Hom. Hierdie saamleef met Hom en die onderrig wat hulle direk van Hom ontvang, moes hulle voorberei vir hulle werk wanneer Christus opgevaar het na die hemel.

Ná die hemelvaart, wanneer hulle 'n apostel moet aanstel in die plek van Judas Iskariot, lees ons in Hand.1:24 tot 26: In vers 26 staan daar, nadat hulle in vers 24 gebid het: "Toe werp hulle die lot, en die lot het op Matthías geval; en hy is gekies om saam met die elf apostels te wees." Nou is daar nie meer 'n Hoëpriester op aarde nie, maar ons ewige Hoëpriester Y'shua Christus: Heb 4:14 "Terwyl ons dan 'n groot Hoëpriester het wat deur die hemele deurgegaan het, naamlik Jesus, die Seun van God, laat ons die belydenis vashou."

Die onderskeiding moet in die NT steeds gemaak word: Wanneer God met sy kinders praat en wanneer hulle met Hom wil praat. Daar moet duidelik kennis geneem word van die verskille met die OT. Nou bestaan daar reeds geskifte waardeur God met sy volgelinge praat, eers die perkamentrolle en later die gedrukte Woord. Steeds dus die beginsel van God spreek met Sy volgelinge deur sy Woord, maar wanneer hulle met Hom wil praat, gebruik die apostels die lot.

Daar kan met genoegsame sekerheid aanvaar word dat soos in die OT, wanneer God geraadpleeg is, ook in die NT, daar nie noodwendig gemeld word dat dit deur middel van die lot plaasgevind het nie. Te midde van baie ander voorbeelde lees ons byvoorbeeld in 1 Kon. 22:5 "Verder het Jósafat aan die koning van Israel gesê: Raadpleeg tog eers die woord van die HERE." In die NT lees ons in Hand 16:6 "En hulle het deur die land Frigië en Galásië gegaan, omdat die Heilige Gees hulle verhinder het om in Asië die woord te verkondig." Daar is geen sekerheid oor hoe dit gebeur het nie, daarom ook niks om ons te verhoed om af te lei dat dit moontlik deur middel van die lot was nie. Duideliker gestel: die lot is die kernwyse waarop teokrasie tot stand kom.

Teokrasie het dus in Israel grootliks tot uiting gekom deur die gebruik van lot. Ou Israel was dan ook 'n teokratiese staat, maar ook geloofsgemeenskap. Ons het behalwe ons bedede nie beheer oor die owerheid wat die Gelooftevolk tans regeer nie, ons het beheer oor wat God ons voor die hand plaas en dit is ons geloofslewe. Die Jode kon volk bly waar hulle ook gegaan het, ook al was hulle staat in vreemde hande deur die geloofsband, in hulle geval die "Torá" wat hulle byeen gehou het. Die Gelooftevolk het behalwe die geloofsband, óók nog die Geloofte wat hulle nie 'n keuse in die saak gee nie. Hierin is teokrasie wesensbelangrik.

4.5.1.1 Die wese van teokrasie

Hierbo is verwys daarna dat die lot aan die kern lê waarop teokrasie tot stand kom. Hierdie stelling is waar op grond van Spreuke 16: 33 “In die skoot word die lot gewerp, maar elke beslissing daarvan kom van die HERE.” Dus, met die die lot, spreek YHWH die woord!

Die logiese vraag wat hieruit volg is: Hoe is dit moontlik dat die val van ‘n voorwerp, die lot, in die OT die Urim, hier op aarde YHWH se woord kan spreek?

Ons lees in die Woord van God se **Almag**. Waarskynlik aanvaar almal YHWH se almag. Vraag is hoeveel word begryp wanneer daarvan gepraat word? Daar moet ook gestel word dat waarskynlik niemand die Almag van God ten volle kan verstaan nie omdat dit meer **bevat** as wat die mens se brein kan **omvat**. Maar Hy laat die mens genoeg daarvan verstaan om die waarhede wat Hy wil hê die gelowige moet begryp, verstaan.

Wanneer bely word dat God Almagtig is, dan beteken dit ook dat Hy mag het oor die wette van die natuur. Daardie wette wat volgens die mens se kennis só vasstaan en nie verander of gebuig kan word nie. God het dit daargestel en in ewigheid staan dit onder Sy beheer. Wanneer Josua in Josua 10: 12 sê: “.....Son, staan stil in Gíbeon, en maan, in die dal van Ajalon!” en in vers 13 lees ons: “Toe staan die son stil en bly die maan staan totdat die volk hulle gewreek het op hul vyande.” dat of die son of die aarde moes stilstaan sodat die dag verleng kon word. Wat het met al die wette gebeur wat op hulle beurt deur die son of aarde se draai beheer word? Hoekom het alles nie van die aarde af gevlieg toe dit gebeur nie, dit is tog wat die natuurwette sou laat gebeur? Net so het dit ‘n tweede maal met die genesing van (Je)Hiskia gebeur: 2Kon. 20:10 “Toe sê Jehiskía: Dit is maklik vir die skaduwee om tien grade te daal; nee, maar laat die skaduwee teruggaan, tien grade agteruit.” .

Wanneer Petrus op die water loop (Matt. 14:19) is dit nog ‘n voorbeeld van hoe God die natuur se wette ondergeskik stel aan Sy almag wat tot uiting kom deur die geloof.

Met hiérdie volkóme en volmaakte beheer, beskik God ook oor die val van die lot! Dáárom: “..... elke beslissing daarvan kom van die HERE.”! So spreek God direk met Sy kinders en regeer Hy direk.

4.5.1.2 Teokrasie in die praktyk.

In die informele navraag by gelowiges (wat die begrip verstaan) en ook Teologies geleerde gelowiges oor ‘n tydperk wat reeds bykans twaalf jaar is, is nie ‘n enkele gelowige gekry wat teokrasie verwerp nie, maar wanneer dit kom by die praktiese toepassing kom die vrae. Kerke aanvaar dit ook wanneer in hulle stem prosedure voorsiening gemaak word vir die werp van die lot wanneer daar ‘n staking van stemme is.

Hierdie studie bly by die beginsel dat daar Skriftuurlike begroning moet wees vir die toepassing van elke saak in die geloofslewe. Daar moet 'n voorbeeld of duidelike beginsel wees van 'n bepaalde praktyk om dit vandag Býbels te mag toepas.

Belangrik om te onthou is dat God vandag deur die Woord met ons spreek. Die waarheid is ook dat die Woord alvoldoende is. Dit bevat alles wat die mens nodig het om te weet vir sy saligheid en lewe hier op aarde. Daar is egter ook 'n ander Bybelse beginsel wat hier in gedagte gehou moet word naamlik dat die verstand waarmee hierdie alvoldoende Woord gelees word, met sonde beplek en aangetas is. Dit is slegs deur die werking van die Heilige Gees in die wedergebore kind van God dat hy éinigsins kan verstaan. Hierdie feit word duidelik gestel in 1 Kor. 13:12: “..... Nou ken ek ten dele,” Op sy beurt dien dit nie as aanduiding van 'n onvolkome werking van die Gees nie, maar die sondebeplekte sondaar se onvermoë om die: “.... tot alles in staat .....” van Flp 4:13 tot uitvoer te bring. Deur die sonde in my lewe kan ek nie alles weet en verstaan nie.

Hierdie feit word duidelik beskryf en vind leiding in die wysheidsliteratuur. In die besonder in Spreuke. Spreuke wat die mens in aller daagse wysheid wil lei, sê vroeg in die boek, 3:5: Vertrou op die HERE met jou hele hart en **steun nie op jou eie insig nie.** 6 **Ken Hom in al jou weë**, dan sal Hy jou paaie gelykmaak. (eie beklemtoning). Dus, YHWH **wil** gevra word oor alles in ons lewe. Dit beteken nie dat die lot noodwendig gewerp moet word oor elke saak nie, maar dit sluit dié metode in! Is daar 'n groter afgod in die sogenaamde postmoderne wêreld as juis die verstand van die mens? As Matt 5:29 sê: “As jou regteroog jou dan laat struikel, ruk dit uit en gooi dit weg van jou af; want dit is vir jou beter dat een van jou lede vergaan en nie jou hele liggaam in die hel gewerp word nie.”, geld dit ook van die verstand. So, soos Josua op sy verstand en die logiese vertolking van die empiriese omstandighede gesteun het toe hy 'n verbond met die Gibeoniete gesluit het. Alles het só logies gelyk met die verstand, maar dan laat die Vader vir ons in Josua 9 vers 14 opteken: “ .... maar die mond van die HERE het hulle nie geraadpleeg nie.” En so doen hy die verkeerde in die oë van die YHWH.

Die ongeëwenaarde voordeel van die lot as metode om na God se wil te vra, is die feit dat die sondebeplekte en subjektiewe verstand van die mens daarna, nadat hy in sy gebed tot God presies die uitslag van die lot geïnterpreteer het (soos Gideon met die velletjie), geen twyfel in die gemoed het nie. Wanneer om algemene tekens gevra word, is dit baie maklik om daarna oor die interpretasie te twyfel. Dit is op stuk van sake van die lóť wat Spreuke sê: elke beslissing daarvan kom van die Here af, daarom is dit verhewe bo die mens se interpretasie van die uitslag.

Die studie vind geen enkele aanduiding uit die Woord dat die gelowige wat in nederigheid soek na die wil van God, omdat hy/sy hom/haar daarby wil neerlê, deur

God áfgewys word nie. Die tééndeel is éérder waar. Wanneer die Woord van ons vra om onself te verloën (Matt. 16:24 en ander plekke), is dit presies wat met die werp van die lot gebeur. Wanneer die gelowige God deur die werp van die lot oor 'n bepaalde saak vra, wetende dat die uitslag daarvan van God kom en dus nie debatteerbaar is nie, móét hy homself verloën om by die stap te kom. Die studie vind geen hoër/suiwerder vorm van selfverloëning waarby die mens kan uitkom as juis die werp van die lot nie.

Spreuke is ook spesifiék oor die werp van die lot in aller daagse dinge. In Spreuke 18:18 word na die oplossing van twis verwys. Wat is, ook in óns tyd meer alle daags as juis 'n getwis! “Die lot laat die geskille ophou en maak sterkes uitmekaar.” Hier kan met reg gevra word of dit dan nie juis die geskille tussen die lede en die geleerdes van die Geloftevolk is wat hom so verflenter het as wat hy is nie? Dit vra om die lot vir die uitklaring van daardie geskille! Daar is nie 'n mens wat na al die debatte oor al die verdelende faktore in die Geloftevolk se midde net 'n woord gaan spreek of 'n studie doen en daarmee die lede van die volk oortuig nie! Dit is oor dekades al probeer met net al groter wordende klowe tussen die mense. Al die deelnemers aan die debatte beroep hulle op die suiwere uitleg van die Woord, en tog by die geskille!

4.5.1.3. Besware.

Gelowiges (sluit geleerdes in) argumenteer dat daar gebid word vir die leiding van die Gees en daarom kan hulle nie die lot gebruik om leiding te kry nie. Natuurlik is dit waar dat om God (die Heilige Gees), se leiding gevra word. By verre die grootste aantal besluite in die gelowige se lewe word so geneem, nadat natuurlik daarom gevra is.

Een van die vrae wat egter ook geantwoord moet word is of ek die leiding van die HG herken. Die HG werk tog nie buite die Woord om nie. As ek dus nie die Woord ken nie, hoe herken ek die antwoord? Daar is selfs predikante wat nog nooit die Bybel van Genesis tot Openbaring deurgelees het nie. Hier word nie gepraat van dat ek dink ek wel al, al die boeke van die Bybel per geleentheid gelees het nie, maar van 'n doelmatige deurlees van voor na agter en dan die herhaling daarvan. Hoe meer ek dit doen, hoe beter herken ek die stem van die Vader wanneer Hy my antwoord nadat ek Hom gevra het.

Die Christengemeenskap word vandag verdag gemaak van mense wat duidelik onbybels en vreemde dinge doen en besluite neem en dat plegtig verklaar dat hulle gebid het en dit is die leiding wat hulle gekry het. Behalwe dat hierdie studie reeds aangetoon het dat dit 'n oortreding van die derde gebod is, is hierdie verskynsel 'n baie mooi voorbeeld van eiesinnigheid wat die Woord afgodery noem (1 Sam.15:23). Hierdie is dié teken wat toon dat die mens 'n afgod van sy verstand maak.

Gewoonlik is daar so 'n stukkie kamoefling wat daarby kom, daar word so 'n Christelike sousie oorgegooi deur te sê ons moet bid oor die saak.

Voorbeelde uit die geskiedenis van die Gelooftevolk wys die feilbaarheid van die mens se hantering van die leiding wat die Heilige Gees wel gee: Vroeër is reeds verwys na die afskeiding van die kerk in die 1850's; Die NG kerk Sinode vra vanaf die vroeë jare van die vorige eeu die vraag of apartheid regverdig is en die leiding wat hulle kry is, dat dit reg is. Aan die einde van die eeu vra dieselfde kerk, dieselfde vraag en nou antwoord die Heilige Gees dat dit verkeerd is. Ons moet tog aanvaar dat die broeders in die onderskeie Sinodes ernstig gebid het oor die saak en dat dit hul erns was om by die waarheid uit te kom, tog kry hulle verskillende antwoorde oor dieselfde beginselvraag. Hoewel daar geargumenteer kan word dat die omstandighede baie verander het, verander omstandighede tog nie die waarheid nie! Die beginsel kan tog nie verander word om by die omstandighede te pas nie. Dit was wat die Nikolaïete gedoen het waarvan ons in Openbaring 2:6 en elders lees en die Vader sê Hy haat dit. Die praktyk moet deur die beginsel verander word en nie andersom nie. Dus, dit kan nie die rede vir die omdraai van die besluit wees nie. Die beginsels in die Woord verander nie en daarom ook nie die leiding van die Gees nie. Is die mens (gelowige) nie nou besig om die Heilige Gees tot leuenaar te maak nie? God kan nie lieg nie (Titus 1:2), dus moet daar 'n ander verklaring vir die verskynsel wees. Hy kan nie oor 'n beginsel nou "Ja" en later "nee" sê nie! Die verskynsel lig die feit van die menslike subjektiwiteit waarmee hy na die Skrif gaan uit! As ons sonder twyfel wil weet wat die Vader se leiding oor hierdie saak sou wees, waarom vra ons Hom nie op 'n wyse wat bokant hierdie subjektiwiteit verhewe is nie, nl. met die lot?

So is daar waarskynlik min gemeentes, van watter tradisie of kerkverband ook al wat nie voorbeelde het van ampsdraers wat gekies is na gebed en dan kies die gemeente, in die woorde van Hand. 15:18 "" ... Die Heilige Gees en ons het besluit....", om broeders te kies waarvan die lewens sonder enige berou, dronkaards en ontrou aan hulle huise is nie? Die Woord dui die beginsel aan dat 'n mens geken word aan die vrugte van die boom. Hiër hang truksvye aan die perskeboom! Dit kan tog nie. Tog maak die gemeente aanspraak op die leiding van die Gees? Daar moet ander verklarings wees, maar dit kan bepaald nie die Heilige Gees wees wat teen Sy eie Woord in, leiding gee nie!

Sonder dat in hierdie studie op dié onderwerp ingegaan word, kan net gemeld word dat hierdie verskynsel alreeds dui op die geloofsverval van die Gelooftevolk. God luister tog net na die gebed van hulle wat in opregtheid gehoorsaam probeer wees. Hiervan is onder andere Jer. 7 'n sprekende voorbeeld: 16 "En jy, bid nie vir hierdie volk nie en hef vir hulle geen smeking of gebed op nie en dring by My nie aan nie, want Ek sal na jou nie luister nie. 17 Sien jy nie wat hulle in die stede van Juda en op die strate van Jerusalem doen nie? "

'n Ander beswaar, dalk eerder 'n versugting, is: is dit nie 'n versoeking van God nie? Die heel bekendste voorbeeld, dat God nie mag versoek word nie, vind ons waar die Satan Christus wil verlei om aan hom onderhorig te wees. In Luk 4:2 "... waar Hy veertig dae lank deur die duiwel versoek is; en Hy het niks geëet in dié dae nie; en toe hulle verby was, het Hy naderhand honger geword." Eers word gesê dat Christus deur die duiwel versoek is en dan antwoord Christus dat Hy nie God die Vader mag versoek nie. Wat presies word bedoel met hierdie, versoek?

Die Griekse *εκπειρασεις* (*ekpeiraseis*) wat in Afrikaans vertaal is met: jy mag nie versoek nie, en in KJV met: Thou shalt not tempt. Sinonieme vertalings uit die Interlinear Scripture Analyzer: you-shall-be-out-tryng. "Versoek" hiér, kan dus verstaan word: om te probeer om God teen sy eie wil in te laat handel. Ook op die ander plekke waar ons in Afrikaans lees van versoek, is dit binne hiérdie konteks. Wanneer God genader word met die súiwere bedoeling om júis Sy wil uit te voer, is daar geen gevaar daarin om Hom te versoek nie.

Wanneer God geraadpleeg sou word deur gebruik te maak van die lot, maar ek probeer my eie agenda verskuil, daar word eintlik gedink dat die stempel van die lot gebruik kan word om die eie wil te regverdig, kan dit inderdaad op versoeking neerkom. Onbewustelik (waarskynlik) is die motivering van so 'n handeling, nie gegrond op die almag van God nie, maar op die wet van gemiddelde. Op sigself sonde voor die God.

Samevattend kan gesê word dat die studie geen enkele afkeer oor die korrekte gebruik van die lot in die Skrif sélf kry nie. Hier dien dit vermeld te word dat Gideon die rigter, selfs twee keer YHWH oor dieselfde vraag vra en daar is nie een woord van afkeur van die Hom nie. Die gesindheid waarmee hy dit gedoen het is die bepalende. Hy wou juis doodseker maak dat dit Góð se wil is wat hy moet uitvoer en niemand ander s'n nie! Hy wou juis, in die woorde van Spr. 3:5 nié op sy eie insig steun nie.

Ons eie insigte is só feilbaar! Dink aan die apostel Johannes in die Openbaring visioen. Hy die apostel wat persoonlik by Christus drie jaar skoling gekry het, wat persoonlik teenwoordig was by die uitstorting van die HG, val twee maal voor die voete van 'n engel neer om hom te aanbid. Eers in Op. 19:10 en dan weer in 22:8&9. In die tweede geval teken hy dit so aan dat sy eie verontwaardiging oor sy insig duidelik is: "En dit is ek, Johannes, wat dit gesien en gehoor het; en toe ek dit gehoor en gesien het, het ek neergeval om te aanbid voor die voete van die engel wat my hierdie dinge getoon het." Is dit nie juis ook Paulus se nood wanneer hy in Rom.7:15 sê: " Want wat ek doen, weet ek nie; want wat ek wil, dit doen ek nie, maar wat ek haat, dit doen ek." As dan Paulus en Johannes kla oor hulle mensheid, nie oor die leiding van die HG nie, hoeveel te meer ons!

Die Woord bied aan ons die instrument van die lot om wanneer ons nie weet nie of net twyfel, te vra!

Die vraag bestaan oor hoeveel van die versigtigheid om die lot te gebruik, wat voorgehou word as 'n versigtigheid om nie die Vader te vertoorn nie, is nie net 'n wyse waarop ons ons eiesinnigheid verbloem nie? 'n Jongman het eendag in 'n gesprek hieroor gesê hy wil nie die Vader vra nie, want hy is bang die Vader sê anders as wat hy wou! Is dit nie baie eerder die hooforsaak vir ons versigtigheid nie? Daar word so weggeskrum van die gebruik onder die dekmantel van: wil nie vertoorn nie, dat baie ander verkeerde weë ingeslaan en gevolg word waaroor ons oënskynlik baie minder begaan is vir die verkeerde voor God. Die (post)moderne mens wil nie aanvaar dat hy met sy verstand nie 'n inspraak kan hê nie. Onder demokrasie kan die mens of groep wat die stemming verloor, daarna nog altyd 'n minderheidsverslag of selfs 'n teenstem aanteken, maar as die Vader deur die lot gespreek het, kan die mens nie teëpraat nie en moet hy inval by wat die uitslag ookal is. Daarvan hou die mens nie en dit is hier waar ons verstand baie maklik verafgod word.

Die Woord noem hierdie lewensingesteldheid “eiesinnigheid”, waaroor 1 Sam 15: 23 sê: “Want wederstrewigheid is 'n sonde van waarsêery, en **eiesinnigheid is afgodery** en beelddiens.”(eie beklemtoning)

'n Vraag wat ter afsluiting oor teokrasie ook gevra moet word is: As dit vir ons belangrik is om in ons omgaan met die Woord en die uitlewing daarvan voor God streng te hou by nêr dit wat die Woord ons leer en waarvan daar 'n voorbeeld in die Bybel is, hoekom is ons dan baie gemaklik met die toepassing van demokrasie in die regering van die kerk (waarvan daar geen voorbeeld is nie), maar ongemaklik met teokrasie wat duidelik in die Woord omskryf word? Ons kry wel die begrip kies in die Bybel, maar dit impliseer tog nie demokrasie nie! Daar is tog ander maniere waarvolgens gekies kan word! Die begrip “demokrasie” was nog baie swak ontwikkel in die Bybelse tyd en hoegenaamd nie so toegepas as wat dit vandag gebruik word nie.

Op die webtuiste: Mieliestronk.com word so oor hierdie ontwikkeling getuig: “Maar daardie Griekse demokrasie van baie eeue gelede was nog lank nie 'n volksregering soos ons dit vandag ken nie.” Verder “Selfs die ou Romeinse Republiek, wat tog 'n beduidende bydrae tot die ontwikkeling van demokratiese beginsels gelewer het, het nooit 'n demokrasie in die huidige sin die woord geword nie.”

Dat daar deur die gemeentelede inspraak was is duidelik. Dit gebeur by die kies van die diakens in Handeling 7, maar die metode is hoegenaamd nie duidelik nie. Verder moet ook ingedagte gehou word dat Paulus vir Titus (1:5) eenvoudig sê om aan te stel. In die skrif is dus ook vorme van outokrasie, wat natuurlik onder die leiding van die Gees aan die Hand van die Skrif gebeur het.

Hoewel dié studie nie daarop ingaan nie, is 'n interessante vraag: hoekom teokrasie dan byna verdwyn het uit die regering van die kerk? Waarskynlik het die totstand kom van die pouslike gesag van die Rooms Katolieke kerk baie daarmee te doen. As die pous dan Christus se verteenwoordiger op aarde is, dan vra jy hom!

4.5.2 Tug

Die rol wat die tug in die Bybel en in die kerk gespeel het mag nie onderskat word nie! Onder 4.3 is reeds na drie gebeure verwys waarin tug op die volk ter sprake was. Toé om die noodsaak daarvan dat gelowiges wat in die amp staan, spesifiek predikers en ouderlinge, hulle opdrag met noukeurigheid moet uitvoer. In die NT is daar net sulke prominente uitsprake oor tug.

In Matt. 18:15-18 word die proses beskryf waarvolgens dit moet plaasvind. In 1 Kor.5, die eerste twaalf verse beskryf Paulus die noodsaak om die kwaad uit die midde te weer. In 2 Tess. 3: 6 skryf Paulus juis aan die gemeente hoe iemand wat nie hou by die leer soos hy dit aan hulle gebring het, behandel moet word en in vers 14 beskryf hy weer hoe met 'n mens behandel moet word wat ongehoorsaam is sodat hy sal terugkeer na die waarheid. In Titus 3:10 beveel hy dat van 'n man wat partyskap wek (verdeeldheid bring) onttrek moet word ná die tweede vermaning.

Daar is nie twyfel oor die feit dat dit 'n Bybelse opdrag is dat daar tug toegepas moet word nie. Dit is egter ook belangrik dat ons duidelikheid kry oor wat die Here se doel met tug is. Daarom ook só verstaanbaar dat die NGB in Art. 29 die tug as die derde eienskap van ware kerk beskryf nie.

Calvyn skryf hieroor, soos aangehaal en vertaal deur Duvenhage, dat die doel van die kerklike tug drieledig is. **Eerstens** dat dié wat skandelik lewe, se name nie eers onder die Christene genoem moet word nie, “want dit sou beteken dat die kerk 'n samerotting van misdadigers was.” (Institusie boek 4 455) Die implikasie van hierdie eerste rede op die Geloftesvolk was onder andere:

- willens en wetens die Dag van die YHWH vir eie voordeel verontheilig,
- 'n skandelik lewe lei of
- die wete van die Bybelstrydige materiaal wat die kinders in die openbare skole leer en só nie nét skandelik groot word nie, maar ook hulle ouers skandelik lewe, ruk dit jou tot stilstand!

Voeg daarby wat Calvyn oor die bedienaar van die nagmaal in die verband skryf: “As iemand aan wie die uitdeling toevertrou is, willens en wetens iemand toelaat wat hy met reg kon afgehou het, is hy net so skuldig aan die heiligsennis as wanneer hy die liggaam van Here vir die honde gegooi het.” (Institusie boek 4 455). Die Woordbegroning vir hierdie eerste rede vind ons in die dele wat reeds genoem (4.3) is in hierdie studie. (Joshua 7; 22 & 2Sam 6) sowel as die vermanings van Paulus hierbo.

Die **tweede** is dat, die wat 'n vroom aan God gewyde lewe (wil) lei, nie deur voortdurende blootstelling aan die wat 'n slegte lewe lei "besmet" sal word nie. (Institusie boek 4 455). (1 Kor. 5: 6, 11). Hierdie studie het in hoofstuk twee reeds verwys na die verskuiwing van denke wat plaasgevind het by die volksgenote. Hoeveel hiervan was juis as gevolg van die gebrek aan die kerklike tug? Voorbeelde dat hierdie stelling waar is, is legio in die volkshuishouding. Een van die duidelikste is die kerkloosheid wat as't ware vandag van die volk besit geneem het. Hierdie eens gelowige volk het vandag 'n reuse evangelisasieveld geword.

Die **derde** rede is: "dat die sondaar uit skaamte berou sal kry oor sy skandelikheid." (Institusie boek 4 456) Die taalgebruik van Calvyn is opvallend. Hy noem mense wat in sonde lewe 'n skande. Vandag is sonde (behalwe enkeles) nie meer skandes nie. Dit is nie meer 'n skande om nie jou lof en aanbidding aan God te bring deur na die erediens te gaan nie! Dit is selfs nie meer 'n skande om in 'n egskeiding te wees nie, dit het net 'n verskil van mening geword. Selfs 'n buite-egtelijke verhouding het al amper mode geword.

Die handhawing van die tug is dus 'n uiters noodsaaklike deel van gemeente wees. Die kerkhervormers het in hulle formulerings van die belydenisse dit as die derde van die drie wesenskenmerke van ware kerk geïdentifiseer. (Art.29 NGB verwysend na Matt.18:15-17; 1 Kor. 5:4-5,13;2 Tess.3:6&14 en ander) Wanneer ons na die omskrewe doel van tug kyk en dan na die vervalde Christelike samelewing (ook die Geloftevolk) is die nóódsaak ook uit die voorbeelde sigbaar. Dit onderstreep die noodsaak van die herinstelling van die tug as die Geloftevolk weer Godsvolk wil wees en bly!

4.5.3 Belydenis.

Om eenheid in die kerk/gemeente en ook geloofsvolk te kry is die noodsaak van 'n gemeenskaplike akkoord of ooreenkoms onmisbaar. Hierdie akkoord van hoe ons moet dien, is in verskillende fases van hierdie terugkeerproses noodsaaklik.

In die **eerste** plek is die doel daarvan om te weet waarheen moet ons teruggaan. Soos vroeër reeds uitgewys is dit nie goed genoeg om net te sê terug na God nie. Daar moet 'n behoorlik, Bybelgefundeerde uiteensetting wees van alle geloofs-onderwerpe:. Wie God is; wat die mens is, voor en na die sondeval; hoe vind verlossing plaas; wat dankbaarheid is; wat geloof is; die sakramente, wat dit is, wat die betekenis is, hoe dit werk en nié moet werk nie en talle ander onderwerpe waarmee die gelowige gehelp moet word om by die ware kennis van God, en kennis van die ware God te kom. Hieroor moet klarigheid wees. Wanneer die gelowige, in verantwoordelikheid voor die Vader, saam wil teruggaan, moet hy weet hoe lyk die

pad en die punt waarheen gewerk word. Daarsonder sal die verwarring net groter word.

Hierdie akkoord: so verstaan ons die Woord, word ons belydenis. Ons bely saam dat dit is wie God is, só wil Hy gedien wees. Die belydenis het in die **tweede** plek die doel om die eensgesindheid, die eenheid van die gemeente en hiérby die Geloftevolk spesifiek, die eenheid van die volk, te bevorder en te behou. Dit moet hulle vernaamste hulp tot die verstaan van die Woord wees.

Wanneer die rol van Belydenis uit die kerkgeskiedenis bestudeer word, dan kom dit vroeg in die kerk na vore. Walker (Walker 28) berig van die eerste belydenis wat in Jerusalem opgestel is toe die saak van die besnydenis van die heidene ter sprake gekom het. Hand. 15:20 “maar aan hulle skrywe dat hulle hul moet onthou van die dinge wat deur die afgode besoodel is en van hoerery en van wat verwurg is en van bloed.”

Hierdie eerste belydenis is reeds ‘n apologetiese geskrif. Daar was geen rede vir ‘n belydenis nie, tot daar verwarring kom. Dit het die verantwoordelike, deur God daartoe geroepenes byeen laat kom om ‘n dokument op te stel wat verantwoord is uit die Skrif, sodat die eenheid bewaar kan word. Dit dien opgemerk te word dat as daar onder die apostels wat deur Christus sélf opgelei is verwarring kan kom oor Skrifsake, hoeveel te meer soos tyd verloop?

So het daar na die Reformasie ook stryd in die Protestantse wêreld oor verdelende sake ontstaan. Booyen skryf oor die ontstaan van die Heidelbergse Kategimus (HK): “Frederik III, die keurvors van die Paltz in Duitsland, het die Gereformeerde godsdiens aanvaar. Hy het eers pogings aangewend om die kerkstryd onder alle Protestante in Duitsland te beëindig, maar toe dit misluk, het hy besluit om sy volk deur ‘n ingrypende daad op die regte spoor te bring.” So lees ons in die voorwoord van die Dordtse Leerreëls (DL): “Die beslissing van die Nasionale Sinode van die Gereformeerde Kerke van die Verenigde Nederlande, wat in die jare 1618 en 1619 in Dordrecht gehou is oor die bekende vyf leerstellings waaroor in die Gereformeerde Kerke van hierdie Verenigde Nederlande verskil ontstaan het.” Hoewel die HK reeds in 1563 voltooi is, is dit eers saam met die Nederlandse Geloofsbelydenis (NGB) en die DL in 1619 amptelik aanvaar.

So kan aangedui word dat die belydenisse, ‘n apologetiese karakter het. Daar ontstaan verwarring of stryd, dan is byeengekom om dié saak op te los en dan word die eenheid aan die hand van ‘n belydenis voortgesit. Die feit dat daar nietemin verdeling gekom het oor tyd heen, wys dat dit nie ‘n absolute oplossing is nie, maar dat minstens ‘n belydenis nodig is vir eenheid.

Die belydenis mag nie naas die Woord gestel word nie, maar nét as die noodsaaklike hulp om begrippe in die Woord korrek en eenders te verstaan.

Ongelukkig het daar binne die Suid-Afrikaanse en ook die Gelooftevolk gedeelte daarvan 'n baie negatiewe persepsie oor belydenisse ontstaan. So negatief dat die opmerking: ons het die Bybel ons het nie belydenisse nodig nie, al 'n cliché geword het. Oor die redes hoekom, kan seker verskil word. Moontlik is dit die wyse waarop dit aan gelowige lidmate aangebied is, asof die gesag dáárin lê en nie in die Skrif nie. Hoe dit ookal sy, die baba kan nie saam met die badwater weggegooi word nie. Dat kerk en in die geval van die Gelooftevolk, ook die vólk 'n belydenis nodig het, is só duidelik. Soos Frederik III dit gebruik het tot eenwording van sy volk, is dit wéér nodig.

4.5.4 Kerkverband

In hierdie studie is kerkverband ook van belang vir die volhoubaarheid van die eenheid van die kerk. Vir hierdie studie is dit noodsaaklik om óók wat kerkverband betref, by die Algemene Belydenis van 'n kerk, gebou op die leer van die Apostels, te bly.

Wanneer na dié tydperk gekyk word is dit duidelik dat die gemeentes onafhanklik van mekaar gestaan het, maar in belydenis een was. Vir hierdie doel was in Jerusalem byeengekom soos in 4.5.3 beskryf is.

Om struktuur aan kerkverband te gee is dit belangrik om die doel wat daarmee bereik wil word, uit te spel. Die doel van kerkverband volgens die insig van hierdie studie, moet enkelvoudig wees, soos in die apostoliese tyd: **die gesamentlike belydenis.**

Wanneer hierdie doel uitgebrei word, byvoorbeeld tot die opleiding van predikante en ander sake wat gesamentlik hanteer kan word, lei dit gewoonlik tot staande finansiële verpligtinge. Daaruit kom talle negatiewe elemente wat die kerk dikwels in 'n tipe finansiële gevangenskap plaas. Hierdie kerkvergadering/Sinode moet nt daarvoor gaan dan ons die Woord beter en eenstemmig verstaan. Alle ander sake moet eenvoudig plaaslik afgehandel. Wanneer dit gaan oor die opleiding van predikant is daar ander weë wat onder 4.5.5 bespreek sal word.

Dát so 'n Sinode moet plaasvind is aan die ander kant baie belangrik. Daar kan op gereelde tye en wyse die Woord en die verstaan daarvan bespreek word. So word die eenheid van die gemeentes ook sigbaar tydens die sitting.

4.5.5 Opleiding

Opleiding van predikante en ouderlinge speel 'n verdere baie belangrike rol in die handhawing van hierdie eenheid. Dat nie nét predikante nie, maar ook ouderlinge 'n opleiding moet kry, wat hom behoorlik toerus om die lidmate wat aan hom opgedra is, behoorlik na léér en léwe te kan lei, is onontbeerlik.

Predikante

Die saak wat eerstens hanteer moet word, is die beginsel van opleiding. Vir baie jare was die situasie in die land dat predikante aan 'n fakulteit van 'n bepaalde universiteit, waarmee die kerkverband ooreengekom het, opgelei. Daar is enkele voorbeelde van 'n kerk wat sy eie opleiding doen en vir akkreditasie by 'n bepaalde instansie vra óf aansoek doen om 'n universiteit (in terme van die wetgewing) te wees waar sy predikers opgelei word.

Daar is in die besonder twee ernstige probleme met al die stelsels. Die dosente word daarheen beroep, nestel hulle in en, as so 'n dosent die spoor verlaat, bring dit eindelose probleme in die kerk. Die implikasie dat talle studente met hierdie verkeerde beïnvloeding na gemeentes gaan waar die beïnvloeding déúrwerk tot by die lidmate, spreek vanself. Talle van die huidige probleme wat kerke het kan teruggespoor word na hierdie situasie toe. Vroeër toe tug toegepas is in die kerke was daar voorbeelde hoe 'n kerk dit gestuit het, maar tans het hierdie saak baie bedenklik geraak. Universiteite stel in baie gevalle self die dosente aan wat volgens die universiteit se oordeel oor die akademiese bekwaamheid beskik, terwyl so 'n dosent nie noodwendig die belydenis van die kerk deel nie.

Die tweede groot probleem is die geweldige finansiële las wat dit op die lidmate van die kerk plaas. Behalwe hierdie las het dit ander implikasies van finansiële stelsels wat deur mense onderhou moet word en waaruit uitendelik 'n hele organisme tot stand kom. Hier kom iets van 'n ekonomiese wet ter sprake. Wanneer so 'n stelsel/organisme stadig maar seker, hetsy doelbewus of by wyse van verleiding van die aanvanklike koers afdwaal, word dit nie noodwendig vinnig raakgesien nie. Die lidmate en ampsdraers van die kerk werk grootliks op goedertrou en soos hierdie organisme die studente lewer, word hulle in die kerk opgeneem. Daar gaan veel verlore van die ekonomiese wet: lewer wat ek jou vra of ek kry 'n ander verskaffer.

'n Opleidingsentrum wat totaal onafhanklik van die gemeentes staan, en sêlf in hulle behoeftes moet voorsien, het bepaalde voordele. Die spreekwoord wat sê: wie se brood jy eet, die se woord jy spreek, het betrekking. 'n Opleidingsentrum, seminarie wat predikers lewer aan die hand van 'n bepaalde belydenis, word dan deur die resultate wat hulle léwer gemeet en bepaal dit hulle volhoubaarheid.

In die Bedryfsielkunde is daar die spreekwoord wat sê: "jy kry wat jy meet" (Mol 90). Wanneer hierdie beginsel toegepas word op die seminarie, is dit die resultate wat gelewer word wat gaan maak dat die seminarie voortbestaan of tot niet gaan. In die praktiese situasie moet 'n gemeente, of gemeentes wat saam wil werk, hulle self eers oortuig van die lewensingesteldheid en belydenisgebondenheid van proponente voordat hulle kan beroep. Hierdie voordeel word soveel groter die oomblik wanneer daar meer sulke seminaries kom en met mekaar moet kompeteer aan die hand van die resultate wat gelewer word.

Hierdie stelsel plaas nou die onus op die plaaslike gemeente om 'n prediker te kry wat volgens hulle eie verantwoordelikheid reg opgelei is. Natuurlik beteken dit dat die kerkraad nou hulle Bybel en die leerstellings van die kerk moet kén. Daar kan nou nie net maar aanvaar word dat die die produk van die instelling, "ipsou FACTO" reg is nie. Daar kom so maklik 'n persepsie dat "die ouens daarbo" sou tog seker gemaak het en ons kan hulle vertrou. Met die voorgestelde ekomeniese verband van gemeentes en 'n onafhanklike opleidingsentrum(s), is daar letterlik nie "ouens daarbo" nie. Daar is nie 'n Ring/Klassis of Sinode wat daarna omsien nie, die gesag sit nie net teorieë in die plaaslike kerkraad nie, maar ook in praktyk.

Ouderlinge

Uit bogenoemde is daar soveel meer rede vir die opleiding van die ouderlinge. Die ouderling/opsiener moet sy opsienerstaak weer volbring. Hy is nie net verantwoordelik vir die toerusting van sy betrokke lidmate nie, maar inderdaad ook vir die suiwere Woordbediening van die predikant. Paulus skryf aan Timóteüs dat die opsiener iemand moet wees "wat die verborgenheid van die geloof in 'n rein gewete hou" (1 Tim.3:9). Hy moet die Woord en die regte vertolking/leerstellings kén om dit te kan hou.

Dat die huidige stelsels wat kerke in Suid-Afrika het, klaaglik gefaal het, kan aan die kennisvlak van die algemene ouderling gemeet word. "Die bal moet vir die ouderling gegee word"! Natuurlik is die prediker deel van daardie proses om sy insette te gee, maar as opsieners nie geleer word in die Woord en die Belydenis nie, is daar menslik gesproke nie 'n kans op volhoubaarheid nie. Ons doel is om 'n Godshuishouding wat getrou is aan hul Godgegewe opdrag wat per gelofte bevestig is en gehou moet word, uitvoering te gee. Die ouderling moet bepaald toegerus wees om 'n Gelooftevolk in Bybelse terme, nie politieke terme nie, vir die Vader daar te stel. Dit was die implikasie van die Gelofte! Ons is dit verskuldig!

In die *Reformed Presbyterian Church of America* is daar 'n pragtige voorbeeld van wat die resultaat van sodanige opleiding kan doen. Dáár is hierdie opleiding, wat 'n drie maande voltydse opleiding is, 'n voorvereiste vir die verkiesing tot die amp van ouderling.

Paulus skryf heel aan die begin van die gedeelte vir Timóteüs dat die opsiener "bekwaam (moet wees) om te onderrig". Die ouderling moet sy lidmate die Woord van God leer! Deel van hierdie lidmate is die kinders van die gelowiges vir wie die ouderling tog ook verantwoording neem. Hy neem nie net verantwoording vir die Bybel toerusting wat hulle by die kerk kry nie, maar ook oor die opvoeding wat hulle tuis kry en in die skole waar hulle geplaas word. In die huidige situasie met die kennis wat ouderlinge het, lees hulle blykbaar regoor die onbybelse leermateriaal wat hulle lidmate op skool leer sónder om te besef wat hulle lees. Hieroor kan later meer gesê word wanneer daar oor skole gehandel word.

4.5.6 Die versorging van die predikant.

Eerstens is dit 'n Bybelse waarheid dat elke mens verantwoordelikheid moet neem vir sy lewe en dade. So ook die bedienaar van die Woord. Die huidige stelsels in die kerke is van so 'n aard dat predikers (natuurlik geld dit nie vir almal nie) dikwels knus in die kussings van die gemeente sit. Aan die einde van die maand word hy getrakteer, of nog erger gesalarieer. Of hy aan sy opdrag voor Christus gehoorsaam was al dan nie, hy is versorg aan die einde van die maand. Hierdie stelsel maak die deur oop vir baie sake om verkeerd te loop tot nadeel van die gemeente van God. Die spreekwoord is, hoe tragies óók al van soveel predikers ongelukkig ook waar, dat dikwels die woord gespréék word van die een wat die brood gee. As 'n kerkraad verwêrelds het soos ons vanaf Laodicea tot vandag, voorbeelde van kry, kan (en is ongelukkig in talle gevalle) hierdie stelsel 'n uiters negatiewe uitwerking op die bediening van die Evangelie hê.

Saam met hierdie stelsel gaan die sogenaamde byvoordele. Meesal is dit so dat predikers ook nog aan 'n bepaalde pensioen en medies móét behoort. Vanuit die praktyk is dit verstaanbaar omdat die groepskemas waarby die kerkverbande aansluit, vereis dat alle lede van die kerk, bydraers tot die fonds moet word. Dit het meegebring dat sinodes besluite geneem het waarin deelname vóórvereiste geword het vir die opneem van die amp. Dit bring ons by die beginsels van die Woord. Hoe word sulke besluite verantwoord teen die roeping wat iemand het?

'n Verdere implikasie daarvan is dat ruimskoots 80% van gemeentelike aktiviteite gewy word aan fondsinsameling. Die pensioen- en mediese bydraes wat die gemeente namens die dominee moet maak, is van so 'n aard dat saam met die sogenaamde traktementskaal talle gemeentetjies dit net eenvoudig nie meer kan bybring nie en "toemaak". Hoe word dit voor God verantwoord as die Woord nie meer bedien kan word in 'n bepaalde gemeenskap nie omdat geld voorskrifte in die pad daarvan staan? Al sou daar 'n dominee wees wat bereid is om vir wat daar is te bedien, word hy by implikasie verhoed omdat hy deel van die skemas móét wees en net dáárdie bydraes wat die gemeente en hyself moet maak, kan nie bekostig word nie.

Die stelsels het 'n verdere beginselprobleem. So maklik word die bediening 'n akademiese saak. Die prediker preek oor geloof en Godsvertroue, maar is onder die illusie dat hy dit self het. Om 'n versekering en 'n fonds vir elke moontlike gebeurlikheid te hê, het baie maklik, dalk waarskynlik die gevolg op die mens dat jy baie veilig voel, maar daardie veilige ervaring is nie in die genade van God gesetel nie, maar in die stelsels. Om die Woord te bedien en nét van die genade van God afhanklik te wees, bring 'n totaal ander dimensie in prediking en bediening.

Terug na die Woord was die wekroep van die Protestante! Die gevolge van hierdie stelsel roep ten hemele: **terug na die Woord!** Waar in die Woord staan dat enige mens moet aftree? Omdat die kerk ook hierdie gemaksone betree het, betaal hy tans

ten duurste aan die gevolge! Die Woord sê dat die skepsel ses dae van die week moet werk en die Dag van YHWH moet rus. Dit geld die hêle lewe. Natuurlik is daar afname in aktiwiteit soos die liggaam verouder, maar dit is bepaald deel van die Bybelse waarheid. Die argument dat die kerk die verantwoordelikheid het om die prediker met sy gade te versorg, moet met versigtigheid geopper word. Die prediker staan primêr in diens van God. Hierdie verantwoordelikheid móét gehandhaaf word. God het Hom geroep en Gód versorg hom. Natuurlik gebruik God die gelowiges in die proses, maar op sy beurt is dit hulle verantwoordelikheid voor Gód en nie voor die dominee nie. Die gelowiges moet hierdie verantwoordelikheid nakom, ook nádat die predikant te sterwe gekom het, om die prediker in lewe, sowel as sy gade en kinders wanneer daar is, te versorging! Sodra hierdie verantwoordelikheid op die skouers van 'n stelsel geplaas word, word die kerk 'n besigheid wat sy sekerheid op stelsels bou en nie in vertroue op God nie!

Tweedens is die versorging volgens die huidige stelsels vir baie predikers ewe problematies. Die student van hierdie navorsing, soos waarskynlik talle ander, moes meer as een maal in sy lewe hoor hoe invloedryke en finansiële sterk lidmate, broeders en susters, hom die boodskap laat kry dat “solank as ons jou betaal sal jy doen wat ons sê”. Wanneer 'n prediker hom nie deur hierdie wanpersepsie laat intimideer nie, bring dit eindelose spanning in gemeentes. Hy bevind hom maklik in 'n situasie waar dit hý is teen die invloedrykes van die gemeente vir wie dit nie altyd gaan oor die belang van die Evangelie nie, maar oor die beursie in die sak en die eiesinnige idees.

Terug na die Woord! In die OT het YHWH duidelik gesê dat die Leviete nie grond kry nie, maar moet leef uit die tiende bydraes van die gelowiges (Num 18:24). In die nuutgebore kerk van Christus ná Pinkster, lees ons hoe Paulus sê dat hý wel vir homself gesorg het, maar dat, om te versorg, eintlik 'n opdrag van God is aan die gelowige. Hoewel daar nie pertinente aanhalings in die Skrif is oor die ander apostels nie, moet ons dus daaruit aflei dat hulle wel uit die harte van die gelowiges versorg is, soos Paulus skryf. Daar was geen stelsel nie. Die versorging moet uit dankbaarheid vir die verlossing van sondes deur die soenverdienste van Christus aan die bedienaar van die Woord kom.

Om by die suiwer beginsels van die Woord te bly léwer die resultate wat God beloof! In Matt. 6:33 sê Hy: “Maar soek eers die koninkryk van God en Sy geregtigheid, en al hierdie dinge sal vir julle bygevoeg word.” Dat dit geglo word, moet nie nét gesê word nie, maar moet sigbaar word deur ons dade. Wanneer by hierdie beginsels gehou word: die prediker leef in vergenoegdheid, eenvoudig van wat daar vir hom is en die lidmaat gee uit sy hart méér as wat hy kán, omdat hy óók glo, dat die Vader weer môre sal sorg, kom daar 'n wonderlike stil vrede in die gemeente en word heerlik saamgewerk aan die gesamentlike doelwit: ons moet die evangelie hier en oral uitdra. Die prediker weet en kan sien hoe lidmate wat self worstel om oorlewing agteroor buig om uit dankbaarheid vir Christus, vir die bedienaar en sy gesin probeer sorg. En dié waarvan hy nie oortuig is dat hulle hulle deel vir die

verkondiging doen nie, dra hy aan die Vader op vir genáde omdat hulle dikwels die indruk skep dat hulle die tiende (NT gereken, meer as wat ek eintlike kan bekostig) gee, maar dit nie doen nie.

In hiérdie verband lê ook 'n swaar verantwoordelikheid op die skouers van die ouderling wat as deel van sy verantwoordelikheid ook moet toesien, sonder om speurder op die een of ander manier te speel, dat die dankoffers na die huis van God kom.

Wanneer die lidmaat se gemoed vrygemaak is van al die onsekerhede oor hoe die verantwoordelikes met hul swaar verdiende dankoffers omgegaan, gee hy/sy ook met 'n lekker hart. 'n Werkswyse waarin die lidmaat sy tiende bring, maar 'n keuse het oor die aanwendig daarvan, hét hierdie gevolg. Hy gee vir die bediening wat hy reken nodig is, en as hy ongemaklik is dat die dominees dalk te luuks lewe gee hy sy bydrae, geormerk vir evangelisasie. In dieselfde proses is die gewete en gemoed van die prediker óók vry van menslike manipulering.

Natuurlik het dit, gemeet aan die wêreld se norme vérreikende implikasies vir die prediker. Die prediker kan hom slegs met uiterste verantwoordelikheid verbind tot vaste uitgawes vir die maand. Daar is waarskynlik geen moontlikheid tot skuld nie, maar is dit nou verkeerd of juis reg? Hy én sy gesin moet waarlik hulle lewensstandaarde aanpas en genoeg neem met wat daar is! Die prediker moet vrede maak met die lewensomstandighede. Die ideale situasie vir die prediker vir die bediening van die Woord is een wat vry is van die wedloop van 'n materiële lewe, vry is om vermanend te spreek sonder aansien van die persoon.

Om prediker te wees, vra 'n besondere lewensingesteldheid. Een waarin nie gevra word nie, maar jouself en alles wat jy het, te géé. Hoe ellendig is dit nie dat so dikwels gehoor moet word dat dit juis predikers is wat daarvoor verantwoordelik is vir die toestand van die land nie! Natuurlik moet met objektiwiteit na hierdie aantuigings geluister en beoordeel word, maar die blote bestaan van die aantuiging skok tot stilstand! 'n Groot deel van dié aantuiging kan gesoek word by die materiële wedloop van die wêreld waarvan predikers ook deel wil wees.

Die Woord sê dat YHWH 'n jaloerse God is. Hy is nie tevrede met 'n deel of kompartement van my lewe nie. Hy sê: "Jy moet die Here jou God liefhê met jou hele hart en met jou hele siel en met jou hele verstand." (Matt.22:37) Dit geld natuurlik vir elke gelowige, maar soveel te meer vir die voorganger. Daar kan nie ruimte gelaat word vir 'n stukkie wêreldliefde in dié lewe nie.

Die studie bepleit die feit dat die prediker daardie dankbare vergenoegde lewe weer sal inneem. Dit is onontbeerlik vir die terugkeer, om in wese weer Godsvolk te wees en die volhoubaarheid daarvan. Laat die vreugde vir die prediker bestaan uit die dankbare voorreg om as verlore óók nóg bevoorreg te mag wees om onder die direkte gesag van God te werk, ook ten kóste van jou persoon. Jos.18:7 sê: Want

die Leviete het geen aandeel onder julle nie, omdat **die priesterskap van die HERE hulle erfdeel is**; (eie beklemtoning.) Watter vreugde is dit nie!

In die terugkeer van die Gelooftevolk na wat hy belowe het, is nie net die leer van die prediker nie, maar ook die léwe van kardinale belang! Die mens en so die prediker kan nooit van sy mensheid, sy persoon ontslae raak nie, maar wél van die stelsels. Alles wat méér is as wat in die Woord staan, strek die saak van God nie tot voordeel nie!

4.5.7 Skole

Die onderrig in die algemeen, en in die besonder Bybel en Godsdienst wat die kinders in die skole kry is van wésentlike belang vir die volhoubaarheid van lewensingesteldheid. Daarom moet die geloofsoortuiging wat die volk het, rééds vir die kinders op skool geleer word.

Die huidige studiemateriaal wat in die openbare skole aan die kinders geleer word, is 'n skitterende voorbeeld van wat dit nié moet wees nie. Die resultate of gevolge van hierdie onderwysstelsel is duidelik sigbaar. Terwyl die administratiewe chaos in die onderwysdepartemente oor die afgelope tien jaar die aandag van die publiek getrek het, is die ideologiese doelwitte van die staat met groot sukses, grootliks óngemerkt, uitgevoer. Hierdie feit oortuig gou wanneer in gesprek getree word met die massa skoolverlaters. Met groot genade is daar uitsonderings op die reël, wat júis die reël bewys. Hulle Bybelkennis is amper ignoreerbaar. Hulle gesprek oor die Woord is deurspek met humanistiese redenasies.

Daar is vroeër in die studie verwys na 'n verskuiwing in denke. In die onderwys is een van die mooiste voorbeelde. Wanneer leerlinge, óf hulle ouers gevra word of hulle dink dat dit sonde is van die verbondsouer, wat 'n tugmeester vir sy kind aanstel, soos ons dit in Galasiërs vind, wat, wanneer hierdie tugmeester vir die leerling sou leer dat hy mag steel, die ouer wéét dit en laat die tugmeester begaan. Dikwels word sonder huiwering geantwoord dat dit sonde is. Wanneer die vraag ópgevolg word met: Is dit dan nie sonde as die skool, wat die plek van die tugmeester ingeneem het, met die ouers se medewete leer dat die skepping uit 'n oerknal kom, terwyl die Woord leer, en die lidmaat elke Sondag bely dat God die skepping gemaak het nie (Gen. 1)? Of is dit nie sonde as die Woord leer dat God vir Hóm 'n volk gekies het (Joh.15:16), maar die kind word op skool geleer, en die ouer (moet) weet dit, dat hy/sy tussen die gode van die wêreld sélf 'n god moet kies nie? Is dit nie sonde as die Algemene openbaring deur die evolusieleer verýdel word nie (Rom.1)? Is dit nie sonde as die Woord in Deut. 18 leer dat jy jou kinders nie van die gode van die land waar jy heen gaanmag leer nie, maar dit is presies wat in die openbare skole gebeur? Hierop word dan talle antwoorde gegee, behalwe dat dit sonde is! Is dit gewoon oneerlikheid of 'n paradigmaskuif?

Die ideologiese doel wat die staat met die kinders in die openbare skole het (soos omskryf in die wet), word op verskillende wyses in die studiemateriaal ingewerk en getoets deur die eksamenvraestelle. Die sukses wat ideologies bereik is, is die bewys van die sukses van so 'n stelsel. Daarom kan stellig ook daarop aangedring word dat die kinders van die Geloftevolk die Bybelse ingesteldheid, wat die Geloftevolk aan God verskuldig is, moet leer.

Hoofstuk 5

Samevatting

By die aanvang van die vorige hoofstuk is die Bybelse wyse vir terugkeer aangehaal. Wanneer ons nou saamvat is dit nodig om te evalueer of ons aan al die elemente reg laat geskied het.

Ons het vier kernbegrippe/opdragte in 2 Kron. 7:14 gekry: (1)**verootmoedig** en (2)**bid** en (3)my **aangesig soek** en (4) hulle **bekeer van hul verkeerde weë**, dan sal Ék uit die hemel hoor en hulle sonde vergewe en hulle land genees.

Onder die probleemoplossing is verootmoediging nie bespreek nie. Dit was nie vergete nie, maar is grootlik 'n inherente gevolg van om YHWH te soek/ken en die bekering wat daarmee saamgaan. Verootmoediging is 'n lewenshouding. Dit is dus bepaald nie iets, 'n formaliteit wat gou nagekom kan of moet word nie.

Verootmoediging as 'n geleentheid kan dus nêr kom wanneer die sondaar in opregtheid laag en voortdurend neerbuig voor God in 'n diepe besef van die sondigheid van sy lewe! Psalm 51:19 bied saam met Matt. 5:3 die beste beskrywing van die begrip. Ps.51:19 "Die offers van God is 'n **gebroke gees; 'n gebroke en verslae hart** sal U, o God, nie verag nie!" (eie beklemtoning) Gebroke gees en hart omdat ek ten aanskoue van die offer van Christus, ten diepste bewus is van my ónvermoë om in dankbaarheid tot eer van Hom te leef. Ten diepste, nie in teorie nie, bewus van dieselfde stryd as Paulus toe hy so ootmoedig skryf: "Want die goeie wat

ek wil, doen ek nie, maar die kwaad wat ek nie wil nie, dit doen ek". (Rom 7:19) Matt. 5:3 waar Christus die saligsprekinge uitspreek as deel van die bergpredikasie: "Salig is die wat arm van gees is,..." Geldenhuys (Deel 3 12) skryf oor die betekenis hiervan dat dit die "nederiges is wat bewus is van hul tekortkominge". Arm van gees **is!** Dui duidelik 'n toestand aan. 'n Toestand van emosionele bankrotskap omdat ek weet ek kan nie, ek kan nie, en ek kan nie iets vir myself doen nie, maar die offer van Christus stel my tot alles in staat!

Nodeloos om te sê dat mens nie oornag by so 'n houding uitkom nie, maar voortdurend in my lewe al dieper en dieper daarvan bewus word. Om dus uitvoering aan die opdrag van verootmoediging te gee, moet ek myself eers vind waar ek in my eenvoud en afhanklikheid voor God staan in dankbaarheid vir die verlossing wat ek van Hom ontvang het! Daar kom ek nie anders as deur Hom te soek en te leer ken nie. Met ken word bepaald nie, weet van, bedoel nie, maar rég ken soos God Homself openbaar in Sy Woord.

Die begrip verootmoediging is dus te onderskei van die begrip/opdrag om God se aangesig te soek, maar beslis nie te skei nie. Die studie is daarom oortuig dat die omvattende uitvoering van die opdrag om Hom te soek, grootliks aan die opdrag tot verootmoediging uitvoering gegee het. Later nog 'n paar woorde daaroor.

As die opdrag om Hom te soek onder die oog kom, glo die skrywer dat reg aan die opdrag geskied het sover dit die studie betref. Die uitgangspunt hier is die huisgesin wat Hom moet soek en so ook die huis van God, die gemeente (1Tim.3:15) Die kén, begin aan moedersknies. Sy bou en leer haar kinders deur die toerusting wat sy van haar man, maar veral van die goed toegeruste ouderling en predikant ontvang. Wanneer die kinders skool toe gaan word hulle verder in hierdie leer onderrig, waar die totale opvoeding op die Woord gegrond is..

Daar is deeglike bespreking van die leer en lewe waarheen voortdurend terug bekeer moet word. Gebed is soos verootmoediging ook nie skeibaar van kennis nie. Deur die kennis van my verlossing kom die dankbaarheid. Gebed is die vernaamste deel van die dankbaarheid (Heidelbergse Kategismus Sondag 45, V/A 116) Deur die studie van die Woord kom ook altyd dieperwordende insig oor die aard van die gebed wat vir God welgevallige is.

Die studie wil beklemtoon dat op geen wyse geïmpliseer wil word dat hierdie vier elemente nie ook gebeur en teenwoordig is in die geloofsamelewing van die Geloofsvolk nie. Dit is wel baie duidelik dat dit hulle nie meer kénmerk nie! Daar is die ootmoediges wat ywerige studente van die Woord is, in gehoorsaamheid voortdurend hulle bekeer en verootmoedig, hartstogtelik bid, maar dit kan nie meer as eienskap van die volk geteken word nie.

Hoe word in praktyk uitgevoer wat hier in teorie beskryf is?

Die waarhede van hierdie studie, waarvan die skrywer toenemend oor die afgelope twaalf jaar oortuig geword het, roep om werklikheid te word! Dit kan geen effek op die Geloftedolk hê solank dit net op papier staan nie.

Agtergrond en ontwikkeling.

Die skrywer het voortgegaan met evangelisasiewerk. Hieruit is 'n klein gemeentetjie gebore waar hierdie waarhede so gepredik en uitgeleef word. In hierdie proses het daar ook gelowiges, wat gehoor en gesien het, kom aanklop. Die skrywer het, omdat hy nie verder wil verskeur nie, maar eerder daardie lidmate sou wou gebruik om in die kerkverbande waarin hulle was, gevra om hierdie waarhede aldaar te verkondig, sodat daar, saam terug gereformeer kon word na die waarheid van die Skrif soos hier uiteengesit. Hulle het sonder uitsondering bely dat hulle niks regkry nie. Die skrywer het toe daarop aangedring dat hulle lidmaatskap van die gemeente net kan opneem indien die Vader, wat die geheel kan sien, nie soos ons wat ten dele ken nie, met die gebruik van die lot daartoe sou toestem. Só het hulle ook lidmate van die gemeente geword.

Vanuit hierdie gemeente word voortdurend verootmoedig, is daar bekering van sondes, word die Vader gesoek by wyse van twee Bybelstudies aan die hand van die HK per week. Daar word voortdurend gebid tot God vir die terugkeer en die saambind van hierdie waarhede. Kortom, 2 Kron. 7:14 word uitgeleef.

Die skrywer het vanweë die ontwikkelingspad wat die Vader met die Geloftedolk gestap het en die wonderwerke wat daaruit voortgespruit het, sekerheid in sy hart gehad oor die interpretasie van die Woord. Toe omstandighede daarvoor geroep het en dit ten nouste gegaan het oor die objektiewe waarheid, hoe God aanbid moet word, volgens watter interpretasie, maar die gespreksgenote was in twyfel, die Vader met die lot om die waarheid gevra, byna soos Elia op die berg Karmel, en Hy het gesê dat dit die Gereformeerde aanbidding, soos verwoord deur die drie formuliere van eenheid is. Dáárom word nou by elke volksgenoot gepléit vir 'n terugkeer daarheen!

Vir die wat wel aanbid het volgens hierdie leer, dat dit nie net op die dokumentasie van die kerk moet staan nie, maar in die praktyk uitgevoer moet word.

Vanuit hierdie onbenullige klein struktuurtjie word hierdie beginsels uitgeleef, opleiding van ouderlinge gegee en, soos die Vader wil, ook met die genade van God aan die opleiding van predikers gewerk sal word na die afhandeling en bevinding van hierdie studie.

Kortom: Deur omstandighede, wat die skrywer glo die beskikking van God was, doen die skrywer, met die paar gelowiges om hom twee dinge. 1. Die uitleef van die studie, 'n nederige poging om 'n samelewingsstruktuur daar te stel wat éérstens die

eer van God soek en van daaruit pleit om vryheid. 2. Voortdurende gebed en toenemende gesprekke om eenheid vanuit die geloof te bevorder en daardeur vir Hom volk te wees terwyl daarna sáám gebid en gewerk word sodat hierdie volk onder 'n gelowige, aan God toegewyde regering sal kan staan waarin Sy wil altyd voorop staan.

Bronnelys

Afrikaanse Protestantse Kerk, Kerkboek, V & R Drukkers, Pretoria, 1993

Booyesen, MJ. Laat my lammers wei, Pro Rege-Pers Bpk, Potchefstroom, 1972.

Bruwer, PF. Vir Volk en Vryheid, Oranjewerkers Promosies, Morgenson, 1988.

Bybelgenootskap van Suid-Afrika, Die Bybel, Bybelgenootskap van Suid-Afrika, Kaapstad 1953

Duvenhage, GDJ. Die Groot Trek, die eerste drie jaar, Deel 3 - Die Geloofte, Sigma-Pres (Edms.)Bpk. Pretoria, 1988

Duvenhage, A. Institusie – Calvin, In Afrikaans vertaal en verkort, Pro Rege-Pers Bpk, Potchefstroom, 1967

Engelbreght, SP. Geskiedenis van Die Nederduits Hervormde Kerk van Afrika, H.A.U.M., Kaapstad, 1936

Geldenhuis, JN, Red. Die Bybel met verklarende aantekeninge, Verenigde Protestantse Uitgewers (Edms.) Bpk. Kaapstad, 1959

Henry, Matthew, Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible, E-Sword

Mol, Arnold, Motiveer jou Plaasarbeider, Sigma-Pres (Edms.) Bpk. Pretoria, 1984

Muller, CFJ. Red. Vyfhonderd Jaar Suid-Afrikaanse Geskiedenis, Academia, 'n afdeling van Human & Rosseau (Edms.) Bpk. Pretoria en Kaapstad, 1985.

McKenna, P. Change your life in 7 days, Bantam Press, 2004

Schwertley, Brain M. Ed. Sola Scriptura and The Regulative principle of Worship, Reformed Witness, Michagan